

Φουρνιώτικα Νέα

ΑΘΗΝΑ • ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2022 • Αριθ. φύλλου 119 • Γραφεία: ☒ Ιπποκράτους 164B, 114 71 Αθήνα ☎ 210 6431251
e-mail: ikanitakis@gmail.com • Ιστοσελίδα: www.sfff.gr

Φουρνιώτικος Αύγουστος 2022

Κεντρική ομιλία στις 13.8.2022 από την
Ιατρό - Ακτινολόγο και Επιστημονική Διευθύντρια
του Διαγνωστικού Κέντρου Ηρόδοτος,
κα Αικατερίνη Ανδριανάκη.

Μετά από δυο χρόνια, διαφορετικά από τα άλλα λόγω της πανδημίας του κορονοϊού, επανήλθαμε στην κανονικότητα, και το Σάββατο 13 Αυγούστου 2022, στον αύλειο χώρο του Δημοτικού Σχολείου Φουρνής, ο Σύλλογός μας διοργάνωσε ομιλία με θέμα: «Πρόληψη και Υγεία - μια σχέση αγάπης» με ομιλήτρια την εκλεκτή συγχωριανή μας Ιατρό - Ακτινολόγο και Επιστημονική Διευθύντρια του Διαγνωστικού Κέντρου Ηρόδοτος, κα Αικατερίνη Ανδριανάκη.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με χαιρετισμό από την Πρόεδρο του Πολιτιστικού Συλλόγου Φουρνιωτών και Φίλων της Φουρνής Κρήτης, κα Ρένα Κανιτάκη. Η κα Κανιτάκη καλωσόρισε του παρευρισκόμενους και αναφέρθηκε στις δραστηριότητες του συλλόγου ο οποίος υπάρχει και δραστηριοποιείται ανελλιπώς εδώ και 47 χρόνια, και αποτελεί συνδετικό κρίκο των απόδημων Φουρνιωτών μεταξύ τους και με την Φουρνή. Επίσης ευχαρίστησε θερμά την ομιλήτρια της εκδήλωσης.

Στην συνέχεια ανακοίνωσε ότι κατόπιν ομόφωνης

απόφασης του Δ.Σ. του Συλλόγου μας, θα γίνει απονομή τιμητικής αναμνηστικής πλακέτας στον απεθάνοντα και συνταξιούχο πλέον εφημέριο της Φουρνής Αιδεσιμολογίωτατο π. Νικόλαο Βουκουκλάρη, ως ένδειξη αναγνώρισης και ευχαριστίας για την προσφορά του στο χωριό μας επί 35 συνεχή έτη (1986-2020). Αφού επιδόθηκε η τιμητική πλακέτα από την Πρόεδρο ο τιμηθείς πατέρας Νικόλαος έλαβε τον λόγο. Περισσότερες λεπτομέρειες παρατίθενται σε άρθρο στην Εφημερίδα στη σελ. 5.

☞ ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 8η σελ.

Εδώ Φουρνή...

ΦΟΥΡΝΙΩΤΙΚΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2022

Μετά από δυο καλοκαίρια περιορισμών, λόγω της πανδημίας του κορονοϊού, η Φουρνή ξανάζησε και πάλι φέτος τις παλιές καλοκαιρινές ημέρες της μεγάλης κινητικότητας και ζωντανίας. Η φετινή προσέλευση των ξενιτεμένων φουρνιωτών και φίλων της Φουρνής ήταν πολύ μεγάλη με τη νεολαία να κρατάει το προβάδισμα. Από πολύ νωρίς, αρ-

Γράφει ο
ΝΙΚΟΣ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ
Γεωπόνος

σφριζαν από κίνηση και ζωή. Τα μαγαζιά, οι ταβέρνες του χωριού, ήταν γεμάτα σε καθημερινή βάση, προσφέροντας εξυπηρέτηση και ποιότητα στους πελάτες τους σε ένα ελκυστικό περιβάλλον.

Φωτογραφικό στιγμιότυπο από την προβολή της ταινίας - ντοκιμαντέρ «Η ΦΟΥΡΝΗ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ»

χές του καλοκαιριού, άρχισαν να καταφθάνουν στο χωριό οι ξενιτεμένοι Φουρνιώτες, με τις παρέες τους, τους φιλοξενούμενους τους, τους φίλους της Φουρνής και τους επισκέπτες, για να περάσουν τις καλοκαιρινές τους διακοπές στο ήρεμο, φιλήσυχο και ξεκούραστο φουρνιώτικο περιβάλλον. Έτσι για όλο το καλοκαίρι οι δρόμοι τα σοκάκια και οι πλατείες του χωριού έ-

Πολλές και ενδιαφέρουσες οι πολιτιστικές εκδηλώσεις που διοργάνωσαν και φέτος οι δύο Πολιτιστικοί Σύλλογοι του Χωριού μας, μετά από δύο χρόνια απραξίας, λόγω κορονοϊού. Σε όλες τις εκδηλώσεις υπήρξε πολύ μεγάλη συμμετοχή, τόσο από χωριανούς όσο και από άλλες περιοχές.

☞ ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 7η σελ.

ΦΟΙΝΟΠΩΡΙΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 2022

• **ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2022 - Βράδυ** (Η ημερομηνία και ο τόπος δεν έχουν οριστεί ακόμα). Συνάντηση στην Αθήνα νέων Φουρνιωτών για ένα ποτό. Πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής: Αντώνης Κωστόπουλος τηλ. 6951976390.

• **ΣΑΒΒΑΤΟ, 5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2022, 11.45 π.μ.:** Επίσκεψη με ξενάγηση στο Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, στην έκθεση «ΣΗΚΩ ΨΥΧΗ ΜΟΥ»!... Εικόνες και μουσικές των προσφύγων του '22.

Βασιλίσσης Σοφίας 11 (Είσοδος από την οδό Σέκερη), Κολωνάκι, Αθήνα.

Βασικοί άξονες της έκθεσης είναι η ζωή πριν το 1922 στη Σμύρνη, την Ιωνία, την Καππαδοκία, τον Πόντο, την Κωνσταντινούπολη και την Προποντίδα, την Ανατολική και τη Βόρεια Θράκη (Ανατολική Ρωμυλία)· η Έξοδος, η απώλεια και το τραύμα της προσφυγιάς· η ζωή και η μουσική δημιουργία στη νέα πατρίδα· ο τρόπος με τον οποίο οι δικές μας γενιές τραγούδησαν το συνταρακτικό γεγονός και την προσφυγιά.

Στη συνέχεια θα γευματίσουμε όλοι μαζί σε εσπιατόριο της περιοχής.

• **ΚΥΡΙΑΚΗ, 4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022, ώρα 18.30:** Παρακολούθηση της θεατρικής παράστασης «ΖΟΡΜΠΑΣ». Το εμβληματικό έργο του Νίκου Καζαντζάκη «Βίος και Πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά» σε θεατρική διασκευή του Γιάννη Κακλέα και του Γεράσιμου Ευαγγελίτου και σκηνοθεσία Γιάννη Κακλέα στο «ΘΕΑΤΡΟΝ», Κέντρο Πολιτισμού «Ελληνικός Κόσμος», Πειραιώς 254, Ταύρος, τηλ. 212 2540300. ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ.

Τον μυθικό Ζορμπά ενσαρκώνει ο Γιάννης Στάνκογλου. Μαζί του η Όλγα Λαζαρίδου στον ρόλο της Ματιάμ Ορτάνς, ο Αιμιλιανός Σταματάκης στον ρόλο του συγγραφέα, ο Ιβάν Σβιτάιλο στον ρόλο του Μαυρατώνη, η Ηλιάνα Μαυρομάτη στον ρόλο της χήρας και ένας πολυπληθής θίασος ταλαντούχων ηθοποιών και χορευτών. Πρωτότυπη μουσική: Μίκης Θεοδωράκης.

Ο Γιάννης Κακλέας σπίνει επί σκηνής ένα εντυπωσιακό υπερθέαμα στη μεγαλύτερη θεατρική παραγωγή που έχει γίνει ποτέ για τον μυθικό ΖΟΡΜΠΑ. Μία παράσταση βγαλμένη κατευθείαν από την ελληνική ψυχή.

Περισσότερες πληροφορίες και έγκαιρες δηλώσεις συμμετοχής στην Πρόεδρο του Συλλόγου κα Ρένα Κανιτάκη, τηλ.6944223906 ή στην ταμία κα Μαρία Ντούζου, τηλ.6971899224.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Εσπερινός με Αρτοκλασία στην εκκλησία Κοιμήσεως της Θεοτόκου

Ο Σύλλογός μας και φέτος τέλεσε εσπερινό με αρτοκλασία στην εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Πάνω Χωριό Φουρνής στις 10 Αυγούστου 2022. Η αθρόα παρουσία των συγχωριανών μας, μας χαροποίησε ιδιαίτερα.

Τον εσπερινό τέλεσε ο εφημέριος του χωριού μας, παπα-Ιωάννης Ριέρα και οι αιδεσιμώτατοι ιερείς Μανώλης Ανδριανάκης και Νικόλαος Βουκουκλάρης.

Στο τέλος του εσπερινού στους παρευρισκόμενους προσφέρθηκαν γλυκά και αναψυκτικά. Και του χρόνου με υγεία.

Ρένα Κανιτάκη

Κοινωνική ζωή και κίνηση

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

• Ο Γιώργος Κωστάκης και η Ευγενία Χριστοδούλου - Παυλίδου, βάπτισαν το κοριτσάκι τους στις 24 Ιουλίου στην εκκλησία του Κεράμου στο Καστέλλι Φουρνής και το ονόμασαν Λαμπρινή. Ακολούθησε δεξίωση στον ίδιο χώρο.

• Ο Μανώλης Παπαδόπουλος, γιος του καθηγητή Νίκου Παπαδόπουλου και της Μαρίας Μενεγάκη, και η Ηρώ-Χρυσάνθη Πετούνα, βάπτισαν την κορούλα τους, σε στενό οικογενειακό κύκλο, αρχές Σεπτεμβρίου, στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στη Βουλαγαμένη και την ονόμασαν Θέμιδα. Ανάδοχος η ιατρός κα Φένια Τρίκη. Του μυστηρίου χοροστάτησε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Γλυφάδας, Βάρης, Βουλαγαμένης κ.κ. Αντώνιος συνοδευόμενος από την χορωδία, υπό την διεύθυνση του Αρχοντα Πρωτομάστορα του Οικουμενικού Πατριαρχείου κ. Σταματίου Κίσα.

Να είναι γερά και τυχερά και να τα καμαρώσουν οι γονείς τους όπως επιθυμούν.

ΓΑΜΟΙ

• Η Δανάη Φουντουλάκη και ο Νεκτάριος Διαλυνάς παντρεύτηκαν στις 20 Αυγούστου στην εκκλησία της Αγίας Παρασκευής στη Φουρνή. Μετά το μυστήριο ακολούθησε δεξίωση στην πλατεία της Φουρνής, στον Πλάτανο.

• Η Πανωραία Παρασκευά και ο Βασίλης Καρανάσιος παντρεύτηκαν

στις 2 Οκτωβρίου στην εκκλησία της Αγίας Τριάδας στη Φουρνή σε στενό οικογενειακό κύκλο. Μετά το μυστήριο ακολούθησε τραπέζι στις Λίμνες.

Τους ευχόμαστε να ζήσουν και να ευτυχίσουν.

ΓΕΝΟΗ

• Ο Μανώλης Γραμμασκάκης, γιός των αείμνηστων Σπύρου και Μαρίας Γραμμασκάκη, απεβίωσε στο Ηράκλειο Κρήτης. Η εξόδιος ακολουθία τελέστηκε στον ιερό ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο

Πάνω Χωριό Φουρνής και ετάφη στο κοιμητήριο Φουρνής στις 02-08-2022

• Η Μαρία Δ. Σεργάκη αδελφή του Προέδρου Εφετών Μανώλη Σεργάκη και καλή φίλη του Συλλόγου μας, απεβίωσε στην Αθήνα. Η εξόδιος ακολουθία τελέστηκε στον ιερό ναό Μεγάλη Παναγία στη Νεάπολη και ετάφη στο κοιμητήριο Νεαπόλεως στις 11-09-2022

Τα πιο βαθιά συλλυπητήρια στις οικογένειές τους, να ζήσουνε να τους θυμούνται.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΦΟΥΡΝΙΩΤΩΝ ΣΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

• Η **Στέβη Αράχωβα** κόρη της Αδαμαντίας (Μάντη) Κριτωτάκη εισήχθη στο τμήμα Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

• Ο **Νικόλαος Αρβανίτης** του Θεοδώρου, γιός της φιλόλογου καθηγήτριας Μαρίας Μπαρμπούνη και εγγονός του Κωνσταντίνου Μπαρμπούνη συνταξιούχου εκπαιδευτικού, εισήχθη στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

• Ο **Αριστείδης Κοντογεώργης** του Χρήστου, εγγονός του παπά Μιχάλη Πατεράκη πέτυχε στο τμήμα Βιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

• Ο **Μανώλης Παπουτσάκης** γιος του Γρηγόρη Παπουτσάκη και της Γεωργίας Καντάκη εισήχθη στο τμήμα Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πειραιά.

• Ο **Λεωνίδας Σηφάκης** του Γεωργίου, γιος της Ευαγγελίας Ιωάννη Αγγελάκη εισήχθη στο τμήμα Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πάτρας.

• Ο **Αντώνης Φουντής** του Φωτίου, γιος της Μαρίας Γεωργίου Γωνιωτάκη εισήχθη στο τμήμα Αρχιτεκτονικής Βιβλιοθηκονομίας και συστημάτων Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Τα θερμά μας συγχαρητήρια σε όλους και θερμές ευχές για καλές και εποικοδομητικές σπουδές.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ - ΕΠΑΙΝΟΣ

Κατά την διάρκεια της συνέλευσης των κατοίκων της Τοπικής Κοινότητας Φουρνής που πραγματοποιήθηκε στις 26 Αυγούστου και ώρα 18.30 με θέμα «ενημέρωση των κατοίκων για θέματα της κοινότητας» παρουσία του Δημάρχου Αγίου Νικολάου Αντώνη Ζερβού, της περιφερειακής συμβούλου Μαρίας Χανιωτάκη - Μυλωνάκη, της προέδρου του δημοτικού συμβουλίου Δέσπωσης Καρνιαδάκη, των αντιδημάρχων Μανώλη Λεμπίδη, Κώστα Καστελιανάκη, η πρόεδρος της τοπικής κοινότητας Άννα Τσαγκαράκη πριν την έναρξη αυτής σάγνωνσε ευχαριστήριο - έπαινο σε ένα δικό τους άνθρωπο, στον ειδικευμένο ιατρό του Νοσοκομείου Αγίου Νικολάου, τον Κων/νο Παπαδόπουλο ένα νέο και αξιο επιστήμονα.

Ο Κωνσταντίνος, γιός του ιατρού καθηγητή της Ιατρικής σχολής του Παν/μίου Αλεξανδρούπολης και της Μαρίας Μενεγάκη καθηγήτριας στη Νομική Σχολή του Δημοκρίτειου Παν/μίου Θράκης, υπηρετεί σαν ειδικευόμενος ιατρός στο Νοσοκομείο Αγίου Νικολάου και όλο το χρονικό διάστημα της ειδικότητας του προσέφερε και προσφέρει τις ιατρικές γνώσεις σε όλους τους συγχωριανούς με προθυμία, αγάπη, καλωσύνη, με ξεχωριστό ενδιαφέρον αλλά πάνω απ' όλα με ικανότητα τις ιατρικές τους γνώσεις. Η προθυμία και το ανθρώπινο στοιχείο που έδειχνε στον Φουρνιώτη ασθενή αλλά και στους συνοδούς τους αποδεικνύει το ήθος, την αξία και την επιστημοσύνη του. Εμείς ως Κοινότητα Φουρνής, τον ευχαριστούμε για την προσφορά του και του ευχόμαστε να συνεχίσει το ιερό λειτούργημα του γιατρού κάνοντας υπερήφανους εμάς τους συγχωριανούς αλλά και τους γονείς του.

Στη συνέχεια η πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Αγίου Νικολάου Δέσπω Καρνιαδάκη έκανε μια ειδική αναφορά στον Κωνσταντίνο από την εμπειρία που είχε λόγω της πολύχρονης νοσηλείας του πατέρα της λέγοντας: Ο Κωνσταντίνος, ο πρόθυμος, ευγενής, ακούρατος, απλός, πάντα με χαμόγελο, ανθρώπινος τόσο με τον ασθενή όσο και με τους συνοδούς τους.

Με γιατρούς σαν τον Κωνσταντίνο ο πόνος αμβλύνεται και η ελπίδα για καλή υγεία ενισχύεται. Η στάση και το παράδειγμα τέτοιων γιατρών που έχουν υψηλό αίσθημα ευθύνης και αλληλεγγύης, στέλνουν το ελπιδοφόρο μήνυμα στο Εθνικό Σύστημα Υγείας της χώρας μας και διατηρούν άσβεστη την ελπίδα της ζωής. Προσωπικά τον ευχαριστώ και του ευχόμαι ο Θεός να τον ευλογεί και να τον ενδυναμώνει στο έργο του.

Η πρόεδρος Κοινότητας Φουρνής
Άννα Τσαγκαράκη

Συνδρομές και προσφορές εις μνήμη (σε ευρώ)

Αγγελάκη Βασιλική	30
Αμαριωτάκη-Κόλλια Ιωάννα	20
Ανδριανάκη - Φαλκώνη Βαρβάρα	30
Ανδριανάκη Αικατερίνη του Εμμανουήλ	50
Γιαπιτζάκη-Χαβάκη Μαρία	50
Γραμμασκάκης Νικόλαος εις μνήμην του ανηψιού του Εμμανουήλ Σπύρου Γραμμασκάκη	100
Γωνιωτάκη Σπύρου Καλλιρόη εις μνήμην των παπούδων και γιαγιάδων της Νικολάου-Καλλιρόης και Εμμανουήλ-Ελένης	50
Γωνιωτάκης Μιχαήλ	20
Γωνιωτάκης Σπύρος και Καίτη εις μνήμην των γονέων τους και του αδελφού τους Γιώργου	50
Δεμέτζος Κων/νος του Νικ.	50
Εμμανουηλίδης Γεώργιος και Κωνσταντίνα	20
Ζερβάκη-Βαίου Αντωνία	20
Ζερβάκη-Γουβιανάκη Φωτεινή	30
Ζερβάκη-Ορφανού Βασιλεία	50
Ζερβάκη-Παπαθεοδώρου Ιωάννα	20
Ζερβάκης Γεώργιος του Εμμανουήλ εις μνήμην του πατέρα του Εμμανουήλ, της μητέρας του Ελένης και της συζύγου του Παγώνας	100
Ζερβάκη-Σουλτάνη Μαρία	20
Καντάκη-Γιαννοπούλου Ρένα εις μνήμην Εμμανουήλ Σπ. Γραμμασκάκη	30
Καντάκη-Γιαννοπούλου Ρένα εις μνήμην Μαρίας Σεργάκη	30
Καντάκης Ιωάννης εις μνήμην των γονέων του Κωνσταντίνου και Μαρίας-Λουίζας Καντάκη και της συντρόφου του Denise Coullioud	100
Καφετζάκη-Μανδαλάκη Μαρίνα εις μνήμην των εξαδέλφων της Γεωργίου και Εμμανουήλ Τυράκη	50
Κριτωτάκης Κωνσταντίνος	20
Κωστάκης Εμμανουήλ	20
Μαράνος Νίκος και Κατερίνα	20
Μπουραντάς Εμμανουήλ	20
Μπουραντάς Νίκος και Μαγδαληνή	20
Ορφανός Απόστολος	30
Παπαστεφανάκης Εμμανουήλ	20
Πατσουλές Μάριος και Χριστίνα	50
Πρατσιανάκη Ελπινίκη-Μαρία	20
Προκοπάκης Λάμπης εις μνήμην των γονέων του και των αποθανόντων Φουρνιωτών	30
Φαλκώνης Γεώργιος	20
Φουντουλάκη-Νικολαΐδου Ευαγγελία	20
Φουντουλάκης Νικόλαος	20
Χατζηδάκης Εμμανουήλ	20
Χειράκη Ιωάννα και Μαρία	30

Ευχαριστούμε θερμά τους συμπατριώτες μας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Οφείλουμε θερμές ευχαριστίες στο μέλος του Συλλόγου μας κ. Γιάννη Πόθο, ο οποίος αφιλοκερδώς συντηρεί και ενημερώνει την ιστοσελίδα μας www.sfff.gr.

Να είναι πάντα καλά εκείνος και η οικογένειά του.

Το Δ.Σ. του Σ.Φ.Φ.Φ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ, όσοι επιθυμούν να αναγγέλλουν κοινωνικά γεγονότα στα «Φορνιώτικα Νέα» ν' απευθύνονται στην Πρόεδρο του Συλλόγου μας, και προκειμένου για τους κατοίκους του χωριού και τους διαμένοντες εν γένει στην Κρήτη, στο μέλος του Δ.Σ. κα Βαρβάρα Φαλκώνη - Ανδριανάκη (τηλ. 6971 756657) ή στον κ. Νίκο Φουντουλάκη (τηλ.: 28410 23243).

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Όσοι καταθέτουν την συνδρομή τους στον λογαριασμό του Συλλόγου στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας αριθμός λογαριασμού IBAN: GR230110695000069570713029, στα ονόματα Ντούζου Μαρία και Καντάκη-Γιαννοπούλου Ειρήνη, παρακαλούνται να γράφουν στην κατάθεση το όνομά τους και στη συνέχεια να ενημερώνουν σχετικά την Ταμία μας κα Μαρία Τουτουδάκη-Ντούζου στο τηλ. 210 9345556.

Σας υπενθυμίζουμε ότι η έκδοση της Εφημερίδας μας και οι εν γένει πολιτιστικές εκδηλώσεις του Συλλόγου μας, στηρίζονται αποκλειστικά στη Συνδρομή σας. Γι' αυτό σας παρακαλούμε μην την αμελείτε.

Ευχαριστούμε θερμά.

ΦΟΥΡΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ενημερωτικό Δελτίο

Συλλόγου Φουρνιωτών

και Φίλων της Φουρνής Κρήτης

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

Ο Σύλλογος Φουρνιωτών

και Φίλων της Φουρνής Κρήτης

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Η Πρόεδρος του Συλλόγου

ΡΕΝΑ ΚΑΝΙΤΑΚΗ -

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ιπποκράτους 164β - 114 71 Αθήνα

Αριθ. φύλλου 119

Εκδίδεται στην Αθήνα

από Συντακτική Επιτροπή

Για επιστολές, εμβάσματα, πληροφορίες

κα Κανιτάκη-Γιαννοπούλου Ρένα

Ιπποκράτους 164B Αθήνα

Τηλ. 210-6431251

e-mail : ikanitakis@gmail.com

ISSN: 1109 - 3668

Για συνδρομές: Εθνική Τράπεζα

της Ελλάδος

IBAN: GR230110695000069570713029

στα ονόματα: Ντούζου Μαρία,

Γιαννοπούλου Ειρήνη

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:

Πρόεδρος: Ρένα Κανιτάκη-Γιαννοπούλου

Αντιπρόεδρος: Κων/νος Δεμέτζος

Γεν. Γραμμ.: Εμμανουήλ Βελονάκης

Ταμία: Μαρία Τουτουδάκη-Ντούζου

Μέλος: Γεωργία Κανιτάκη-Παπουτσάκη

Αναπληρωματικά μέλη:

Δημήτρης Χατζηδάκης

Βαρβάρα Φαλκώνη-Ανδριανάκη

Αντώνης Κωστόπουλος-Κανιτάκης

Παραγωγή - εκτύπωση:

Τυπογραφείο Κων/νου Νικαία Καράλη

Παρωσσού 2 Αθήνα. Τηλ.: 210 5233965

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, η κατά παράφραση η διασκευή απόδοση του περιεχομένου της Εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφηση ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Η άφιξη και η εγκατάσταση των προσφύγων του 1922 στην Ελλάδα και ειδικότερα στην Κρήτη

66 Στα τέλη Αυγούστου του 1922, μετά την κατάρρευση του μετώπου στη Μ. Ασία, χιλιάδες πρόσφυγες κινήθηκαν προς τα παράλια, ακολουθώντας τμήματα του ελληνικού στρατού που υποχωρούσαν για να επιβιβαστούν σε πλοία για την Ελλάδα. Τα απέναντι νησιά, Λέσβος, Χίος και Σάμος αρχικά, η Κωνσταντινούπολη και η Ραιδεστός, ο Πειραιάς, η Θεσσαλονίκη, η Καβάλα, ο Βόλος, το Ηράκλειο και τα Χανιά και σύντομα όλα τα ελληνικά λιμάνια αποτέλεσαν σημεία αποβίβασης προσφύγων. Από τις αρχές του 1923, σύμφωνα με τους υγειονομικούς κανονισμούς της εποχής, επιβλήθηκε υποχρεωτική καραντίνα για τους πρόσφυγες στα λοιμοκαθαρτήρια του Αγίου Γεωργίου στο Κερατσίνι, της Μακρονήσου και του Καράμπουρνου στη Θεσσαλονίκη. Στα τέλη Σεπτεμβρίου του 1922 οι πρόσφυγες στην Ελλάδα έφθασαν σε 500.000.

Γράφει ο
Νίκος Ανδριώτης
Δρ. Ιστορίας Ε.Κ.Π.Α.

χισε η κατασκευή με απλά υλικά πρόχειρων παραπηγμάτων, που συχνά σχημάτιζαν μικρές πόλεις. Τα σχολεία δεν λειτουργήσαν ή υπολειπώθηκαν το σχολικό έτος 1922-1923, αφού τα περισσότερα είχαν επιταχθεί ή καταληφθεί. Συγχρόνως εφαρμόστηκε από τον Οκτώβριο το μέτρο της επίταξης ακινήτων για τη στέγαση προσφύγων. Πολύ σύντομα, από την άνοιξη του 1923, ξεκίνησε η επίταξη οικοπέδων γύρω από τις πόλεις για την ανέγερση προσφυγικών συνοικισμών. Οι πρώτοι δημιουργήθηκαν στην Αττική: ο συνοικισμός Παγκρατίου (από το 1924 Βύρωνας), ο συνοικισμός Συγγρού (Καισαριανή), η Νέα Ιωνία-Ποδαράδες και Νέα Κοκκινιά (σήμερα Νίκαια).

Ο μεγάλος αριθμός των προσφύγων και η κατάσταση των περισσότερων από αυτούς δημιούργησε την επιτακτική ανάγκη να οργανωθεί, στο μέτρο του δυνατού, η αντιμετώπιση των στοιχειωδών αναγκών τους (σπίση, στέγαση, υγειονομική περίθαλψη). Η οικονομική και οργανωτική αδυναμία του ελληνικού κράτους έθεσε όρια στη δυνατότητα περίθαλψης των προσφύγων, οπότε υπήρξε κινητοποίηση του ιδιωτικού τομέα (ενορίες, επαγγελματικοί σύλλογοι, γυναικείες συλλογικότητες και μεμονωμένοι ιδιώτες) και ξένων φιλανθρωπικών οργανώσεων, κατά κύριο λόγο αμερικανικών, αρκετές από τις οποίες είχαν ήδη δραστηριοποιηθεί στην Ελλάδα από την περίοδο του Α' Παγκοσμίου πολέμου. Τρεις από αυτές ήταν οι σημαντικότερες: α) η Near East Relief, η οποία μετέφερε περίπου 15.000 ορφανά στην Ελλάδα και φρόντισε για τη διαβίωσή τους σε ορφανοτροφεία διεσπαρμένα σε όλη τη χώρα με σημαντικότερα αυτά της Σύρου και του Ζαπτείου στην Αθήνα· β) η American Women's Hospitals ή «Νοσοκομεία Αμερικανίδων Κυριών», η οποία οργάνωσε την καραντίνα στη Μακρονήσο και ίδρυσε οκτώ νοσοκομεία· γ) ο Αμερικανικός Ερυθρός Σταυρός. Και οι τρεις αυτές οργανώσεις δραστηριοποιήθηκαν στην Κρήτη, συστήνοντας γραφεία στο Ηράκλειο και τα Χανιά.

Η παρουσία ενός μεγάλου αριθμού προσφύγων, διασκορπισμένων σε ολόκληρη τη χώρα μετά το 1922, αναστάτωση τους γηγενείς κατοίκους, που βρέθηκαν να συνυπάρχουν με άλλους, ανέστιους και άπορους, ομοεθνείς, ομόθρησκους και γενικά ομόλογους, αλλά πάντως «διαφορετικούς», αφού αρκετοί μιλούσαν διαφορετική διάλεκτο, όπως η ποντιακή, ενώ ορισμένοι ήταν τουρκόφωνοι και πολύ περισσότερο χρησιμοποιούσαν τουρκικές λέξεις. Διέφεραν επίσης στην κουζίνα, τη μουσική, τις συνήθειες και τα ταμπεραμέντο.

Από τη μία, οι κοινότητες υποδοχής έσπευσαν να συνδράμουν με διάφορους τρόπους τους πρόσφυγες: φιλανθρωπικές οργανώσεις, σύλλογοι κυριών, συντεχνίες, εκκλησία, ακόμη και μουσουλμανικές κοινότητες που υπήρχαν ακόμη στην Ελλάδα, όπως αυτές των τριών πόλεων της Κρήτης, ανέλαβαν το πρώτο διάστημα ένα μέρος της μέριμνας για την αντιμετώπιση των στοιχειωδών αναγκών τους. Από την άλλη, η παρουσία τους ενεργοποίησε αντανακλαστικά αμυντικά. Η εμφάνιση επιδημικών ασθενειών, η αύξηση της χαμηλής εγκληματικότητας θορύβησε τους κατοίκους των πόλεων. Η παρουσία επίσης ενός μεγάλου αριθμού γυναικών μόνων και απροστάτευτων θεωρήθηκε «επικίνδυνη» για τα δημόσια ήθη από τον Τύπο.

Οι πρόσφυγες ερχόμενοι στην Ελλάδα έπρεπε να προσαρμοστούν σε μια κοινωνία διαφορετικά οργανωμένη από αυτήν που γνώριζαν στις πατρίδες τους. Η προσδοκία τους τα πρώτα χρόνια μετά τον βίαιο ξεριζωμό τους για επιστροφή στον τόπο τους και η ελπίδα ότι η εγκατάστασή τους στην Ελλάδα θα ήταν προσωρινή, αποτελούσαν ανασταλτικούς παράγοντες της ένταξής τους στη «νέα» πατρίδα. Την αντίθεση γηγενών - προσφύγων επέτεινε η κοινωνική απομόνωση των δεύτερων σε προσφυγικούς συνοικισμούς στις πόλεις και αμειψώς προσφυγικούς οικισμούς στην ύπαιθρο.

Η αφομοίωση των προσφύγων στην ελληνική κοινωνία αποδείχθηκε μία διαδικασία αργή και δύσκολη. Οι πρόσφυγες, με το άγχος πρώτα της επιβίωσης και στη συνέχεια της βελτίωσης της διαβίωσής τους, εξέφραζαν συχνά παράπονα για την αντιμετώπιση την οποία είχαν από το κράτος και τους εντεταλμένους υπαλλήλους του για την αποκατάστασή τους. Παράπονα εξέφραζαν επίσης και για την αντιμετώπιση από τους γηγενείς συμπατριώτες τους. Πρόσφυγες

Πρόσφυγες μπροστά στα Παλαιά Ανάκτορα (σημ. Βουλή)

και γηγενείς αποτέλεσαν πάντως δύο διακριτές ομάδες ανάμεσα στις οποίες διαμορφώθηκε μία ανταγωνιστική σχέση, που κάποτε έλαβε τη μορφή ανοιχτής αντιπαράθεσης στον οικονομικό, τον πολιτικό και τον πολιτισμικό τομέα.

Στον οικονομικό τομέα υπήρξε ανταγωνισμός στην αγορά εργασίας, αφού οι πρόσφυγες, λόγω της πιεστικής βιοτικής ανάγκης, ήταν πιο «ελαστικοί» σε θέματα αμοιβής ή ωραρίου εργασίας, αλλά και σε διάφορες επιχειρηματικές δραστηριότητες από το μικροεμπόριο των πλανόδιων προσφύγων -ενίοτε παιδιών- έως την ίδρυση βιομηχανικών μονάδων από πρόσφυγες που είχαν φέρει χρήματα και εμπειρία από τις πατρίδες τους. Η βασική αντιπαράθεση εκδηλώθηκε στην ιδιοποίηση της γης, καθώς τα ανταλλάξιμα κτήματα των μουσουλμάνων που προορίζονταν για τους πρόσφυγες εμποφθαμίσονταν και οι γηγενείς.

Η πολιτική αποτέλεσε προνομιακό πεδίο αντιπαράθεσης γηγενών και προσφύγων σε όλη τη διάρκεια του Μεσοπολέμου. Οι πρόσφυγες φθάνοντας στην Ελλάδα το 1922 εντάχθηκαν αμέσως στη βενιζελική παράταξη και η προσήλωσή τους στον Ελ. Βενιζέλο και τον Ν. Πλαστήρα, τον «Μαύρο Καβαλάρη», άγγιξε τα όρια της λατρείας. Η ταύτιση τους με τη βενιζελική παράταξη, τουλάχιστον μέχρι το 1932, τους καθιστούσε αντιπάλους με τους γηγενείς αντιβενιζελικούς όσον αφορά στο πεδίο της πολιτικής, εκλογικής, επικράτησης.

Η οικονομική ένταξη των προσφύγων στην Ελλάδα, αποτέλεσμα της αποκατάστασής τους κατά τις δεκαετίες 1920 και 1930, συμπληρώθηκε με τη σταδιακή ενσωμάτωσή τους στην ελληνική κοινωνία, όταν πλέον από τη δεκαετία του 1940 αναμείχθηκαν με τους γηγενείς στις περιπέτειες του Πολέμου και της Αντίστασης, εντασσόμενοι επίσης μαζί με τους γηγενείς στις δύο αντίπαλες πολιτικές παρατάξεις της περιόδου (αριστερά-δεξιά).

Είναι γενικά αποδεκτό ότι η άφιξη και εγκατάσταση των προσφύγων μετά το 1922 αποτελεί τομή στη νεότερη ελληνική ιστορία. Οι στόχοι που συνδέθηκαν με την ένταξη των προσφύγων στην Ελλάδα υλοποιήθηκαν σε μεγάλο βαθμό: η κατοχύρωση των συνόρων, η εξασφάλιση της ειρήνης στην περιοχή, η ενίσχυση της μικροδιοικησίας, η αύξηση της γεωργικής παραγωγής.

Η εγκατάσταση των προσφύγων στην Ελλάδα επηρέασε καταλυτικά την οργάνωση της δημόσιας υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας με την ίδρυση δημόσιων νοσοκομείων, ιατρείων στις πόλεις και αγροτικών ιατρείων στην ύπαιθρο, δημόσιων ορφανοτροφείων και οικοτροφείων.

Η νέα κατάσταση μετά την άφιξη των προσφύγων υπήρξε η αφορμή για την εκτέλεση μεγάλων δημόσιων έργων στις πόλεις και στην ύπαιθρο.

Αυξήθηκε ραγδαία ο βαθμός αστικοποίησης της χώρας, που οφειλόταν όμως και στην εσωτερική μετανάστευση. Η Αθήνα, ο Πειραιάς, η Θεσσαλονίκη και άλλα αστικά κέντρα, κυρίως στη βόρεια Ελλάδα, διογκώθηκαν. Οι πρόσφυγες το 1928 αποτελούσαν το 30% του πληθυσμού της Αττικής, το 28% του δήμου Αθηναίων, το 35% του δήμου Ηρακλείου, το 40% του δήμου Πειραιά και το 48% του δήμου Θεσσαλονίκης. Αποτέλεσμα της έλευσης των προσφύγων ήταν η ριζική αλλαγή του μοντέλου οικιστικής ανάπτυξης και η δημιουργία του ενιαίου πολεοδομικού συγκροτήματος της πρωτεύουσας. Και στην Κρήτη αυξήθηκε ο βαθμός αστικοποίησης,

παρά το γεγονός ότι οι περισσότεροι Μουσουλμάνοι που αναχώρησαν ήταν εγκατεστημένοι στις πόλεις. Το Ηράκλειο αύξησε τον πληθυσμό του, επεκτεινόμενο εκτός των τειχών που το περιέκλειαν μέχρι τότε. Συγχρόνως με την εγκατάσταση προσφύγων ενδυναμώθηκαν επίσης τα Χανιά, το Ρέθυμνο και μικρότερα αστικά κέντρα όπως η Σητεία και η Ιεράπετρα.

Στην περιοχή του Μεραιπέλου εγκαταστάθηκαν πρόσφυγες από τη Μ. Ασία, τα Δωδεκάνησα και αργότερα, τη δεκαετία του 1930, πρόσφυγες από τη Ρωσία. Προσωρινά εγκαταστάθηκαν στη Νεάπολη και την Κριτσά, ενώ οριστικότερα στο Τσιφλίκι της Ελούντας και στον οικισμό Αγίου Ιωάννου Θεολόγου (εγκαταλειμμένο μοναστήρι κοντά στην Κριτσά).

Στους πρόσφυγες οφείλεται η πύκνωση του πληθυσμού στις αραιοκατοικημένες βόρειες επαρχίες, η ίδρυση νέων οικισμών, η οργανική ενσωμάτωσή τους «Νέων Χωρών» και η εθνολογική ομογενοποίηση της χώρας.

Στην ελληνική οικονομία η επίδραση της εγκατάστασης των προσφύγων υπήρξε πολυδιάστατη. Η δημόσια οικονομία κλονίστηκε και ισορροπήσε το 1927-1928 με τη βοήθεια της Κοινωνίας των Εθνών και την ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος. Στον αγροτικό τομέα η παρουσία των προσφύγων συνέβαλε στην υλοποίηση της σχεδιασμένης από το 1917 αγροτικής μεταρρύθμισης, την αύξηση και αναδιάρθρωση της αγροτικής παραγωγής, τη διαμόρφωση ενσχυτικών της γεωργίας θεσμών, την εκπαίδευση των αγροτών, την -έστω και για λίγο- εξασφάλιση της στάθμευσης, την εισαγωγή ή επέκταση νέων καλλιεργειών, όπως καπνός, βαμβάκι, μετάξι, κρόκος, τεύτλα, σουλτανίνα. Στην Κρήτη, παρότι οι περισσότεροι πρόσφυγες πολιτογραφήθηκαν στις πόλεις, αρκετοί απασχολούνταν στον γεωργικό τομέα στα περίχωρα των πόλεων, όπου υπήρχαν μεγάλες μουσουλμανικές ιδιοκτησίες. Η αμπελοκαλλιέργεια, η καπνοκαλλιέργεια και η σποκαλλιέργεια γνώρισαν μεγάλη ανάπτυξη στο νησί κατά τον Μεσοπόλεμο.

Η ελληνική βιομηχανία τον Μεσοπόλεμο γνώρισε σημαντικούς ρυθμούς ανάπτυξης, καθώς οι πρόσφυγες αποτέλεσαν ειδικευμένο και φθηνό εργατικό δυναμικό, διευρύναν την εσωτερική αγορά, ενώ ορισμένοι από αυτούς αναδείχθηκαν σε επιχειρηματίες. Τη δεκαετία 1920-1930 διπλασιάστηκε ο αριθμός των βιομηχανικών μονάδων, κυρίως όμως των μικρών. Μεγάλη ανάπτυξη σημείωσαν οι τομείς κλωστοϋφαντουργίας βαμβακερών και πλεκτών, επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων και παραγωγής οικοδομικών υλικών. Πρόσφυγες κεφαλαιούχοι ίδρυσαν σταφιδεργοστάσια, αλευροβιομηχανίες και ταπητουργεία. Η έλευση των προσφύγων επέδρασε επίσης αποφασιστικά στην ένταξη των γυναικών στον ενεργό πληθυσμό.

Ο αθλητισμός ένας άλλος τομέας στον οποίο οι αστοί Έλληνες της Οθωμανικής αυτοκρατορίας είχαν αναπτύξει σημαντική δραστηριότητα. Το 1922 τα αθλητικά σωματεία της Σμύρνης μετρούσαν ήδη τρεις δεκαετίες δράσης. Ερχόμενοι στην Ελλάδα ως πρόσφυγες μετέφεραν ορισμένους συλλόγους (Πανιώνιος, Απόλλων Σμύρνης κ.ά.) και ίδρυσαν νέους, συμβάλλοντας σημαντικά στη διάδοση και μαζικοποίηση του αθλητισμού, κυρίως του ποδοσφαίρου.

Νέα στοιχεία κόμισαν επίσης στη λαϊκή τέχνη και τη μουσική. Η μουσική που έφεραν μαζί τους, η «σμουρνέικη», όπως καθιερώθηκε να ονομάζεται η αστική μουσική της Κων/πόλης και

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΔΡΗΡΟΥ

Δραστηριότητες του Συλλόγου μας

66 Η προγραμματισμένη εκδρομή στις 22 Αυγούστου 2022 δεν πραγματοποιήθηκε για λόγους υγειονομικούς. Ο κορονοϊός είναι ακόμα εδώ και ο συγκρωτισμός μέσα στο πούλμαν, ιδιαίτερα για ηλικιωμένα άτομα και χωρίς την δυνατότητα να επιβάλει κανείς τεστ προηγουμένως, κρίθηκε από το ΔΣ του Συλλόγου μας επικίνδυνος και για εφέτος.

Αντί της εκδρομής πραγματοποιήθηκε ένας όμορφος περπάτησος από τα μέλη του συλλόγου μας στις 20 Αυγούστου 2022 στον αρχαιολογικό χώρο της Δρήρου. Ένα μέρος τόσο κοντά στο χωριό μας και όμως άγνωστο στους περισσότερους από εμάς. Με ανυπομονησία φτάσαμε στην είσοδο του χώρου, ο οποίος να σημειώσουμε δεν είναι ακόμη επισκέψιμος στο ευρύ κοινό. Οι εργασίες εκεί έχουν σταματήσει προσωρινά, καθώς έχει λήξει το τελευταίο πενταετές πρόγραμμα ανασκαφών και αυτή τη στιγμή γίνεται καταγραφή των ευρημάτων. Εκεί μας υποδέχθηκαν η κα Βασιλική Ζωγραφάκη Αρχαιολόγος της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λασιθίου και ο κος Alexandre Farnoux Καθηγητής Αρχαιολογίας & Ιστορίας Ελληνικής Τέχνης στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης, πρόθυμοι να ανοίξουν το χώρο ειδικά για τα μέλη του Συλλόγου μας και να μας συνοδεύσουν στην επίσκεψη γνωριμίας μας με τα όσα θαυμαστά ευρήματα υπάρχουν εκεί.

Ας πούμε όμως δυο λόγια για την τοποθεσία που βρίσκεται τα ερείπια της αρχαίας πόλης της Δρήρου και για την ιστορία της.

Το όνομα της πόλης προέρχεται από τη λέξη «δρυς» και παραπέμπει σε δασώδη περιοχή. Ο οικισμός ήταν κτισμένος σε στρατηγική θέση στο βουνό Καδιστός, σε δύο όμορους λόφους, τρία χιλιόμετρα περίπου βορειοανατολικά της Νεάπολης κοντά στο εκκλησάκι του Αγ. Αντωνίου, στη σημερινή θέση «Σταυρός». Η θέση ήταν σημαντική γιατί από εκεί οι Δρήριοι μπορούσαν να ελέγχουν τα περάσματα από και προς την κεντρική Κρήτη, ενώ η πρόσβαση στη θάλασσα ήταν σχετικά εύκολη, μόλις λίγα χιλιόμετρα. Οι κοντινές εύφορες κοιλάδες της Φουρνής και της Νεάπολης εξασφάλιζαν τα αγροτικά προϊόντα και τα γύρω βουνά εξυπηρετούσαν την κτηνοτροφία. Όλα αυτά ήταν παράγοντες που βοήθησαν την ανάπτυξη της Δρήρου της οποίας η περίοδος ακμής χρονολογείται από την Γεωμετρική μέχρι την Ελληνιστική εποχή.

Χάλκινο περίημιτο έλασμα που απεικονίζει τη θεά Αθηνά ως θεότητα του πολέμου, με κράνος και ασπίδα. Δρήρος - Ναός αγοράς, Αρχαϊκή περίοδος, τέλη 7ου - αρχές 6ου αι. π.Χ.

Χάλκινο περίημιτο έλασμα προσώπου της Μέδουσας Γοργούς, που λειτουργούσε ως αποτροπαικό σύμβολο. Δρήρος - Ναός αγοράς, Αρχαϊκή περίοδος, τέλη 7ου - αρχές 6ου αι. π.Χ.

Γράφει η:

Γεωργία Εμμ. Κανιτάκη-Παπουτσάκη

Μερικά μέλη του Συλλόγου μας στον χώρο της Δρήρου

για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Ας δούμε τώρα τι έχει φέρει μέχρι σήμερα στο φως η σύγχρονη αρχαιολογική σκαπάνη.

Ερευνήθηκαν ο ναός στην κορυφή του δυτικού λόφου αφιερωμένος στον Δελφίνο Απόλλωνα, ένα μεγάλο μέρος της ελληνιστικής αγοράς της πόλης η οποία διαθέτει ένα μικρό είδος θεάτρου και μια μεγάλη δεξαμενή, καθώς και τμήμα του οχυρωματικού περιβόλου της Βυζαντινής εποχής στην κορυφή του ανατολικού λόφου. Επίσης αποκαλύφθηκαν δύο ευμεγέθη ελληνιστικά κτήρια που μας δίνουν πολλές πληροφορίες για την ζωή των κατοίκων.

Σημαντικά είναι τα τρία σφυρήλατα αγαλμάτια της Απολλωνίας τριάδας (του Απόλλωνα, της Άρτεμης και της Λητούς) που αποκαλύφθηκαν το 1935. Ένα από τα σπουδαιότερα ευρήματα είναι ο ενεπίγραφος λίθος με τον όρκο των 180 Δρηρίων εφήβων, που χρονολογείται στα τέλη του 3ου αιώνα π.Χ.

<p>1. ΘΕΟΣ ΕΙ ΤΥΧΑ 2. ΑΓΑΘΑ ΤΥΧΑΙ 3. ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ 4. ΔΗ ΚΟΜΗΘΙΟΝ ΤΩΝ 5. ΤΩΝ ΕΥΣΤΑΤΑΙ 6. ΚΕΣΑΚΙ ΠΥΡΡΙ 7. ΡΙΟΙ ΒΙΧΙΛΙΝΟΣ 8. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ 9. ΤΑ ΔΕ ΔΡΗΣΑΝ 10. ΑΓΕΛΟΙ ΠΩΙ 11. ΑΤΙ ΤΩΙ ΕΚΑ 12. ΤΩΝ ΟΥΔΩΝ 13. ΚΟΝΤΑ ΟΜΝΩ 14. ΤΑΜΕΤΙ ΤΑΝ ΤΑΝ 15. ΕΠΙ ΤΩΝ ΤΑΜΕΤΙ 16. ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΗΜΑΤΩΝ 17. ΑΤΡΑΧΙΝΑΙ ΤΩΝ ΔΗ 18. ΝΑΤΩΝ ΤΑΛΛΑΙΩΝ 19. ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΓΕΛΩΝ 20. ΤΩΝ ΔΕΦΗΘΙΩΝ ΚΑΙ 21. ΤΩΝ ΑΔΑΜΑΙΩΝ ΤΩΝ 22. ΓΟΥΛΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ 23. ΑΤΕΛΑΙΩΝ ΤΩΝ ΤΟΥΤΩΝ 24. ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ 25. ΑΡΤΕΜΙΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΕΑ 26. ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΔΡΟΠΑΤΩΝ ΚΑΙ 27. ΤΩΝ ΕΡΜΑΝ ΚΑΙ ΑΙΛΙΩΝ 28. ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΡΤΙΟΝΑΤΩΝ ΚΑΙ 29. ΤΩΝ ΤΟΜΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΩΝ 30. ΑΜΦΙΛΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΑΝ 31. ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ ΚΑΙ 32. ΗΡΑΙΑ ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΑ 33. ΚΑΙ ΚΡΑΝΑΙ ΚΑΙ ΤΟΤΑ 34. ΜΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥΙ ΠΑΝΤΕΑ 35. ΚΑΙ ΚΙΡΑΙΑΙ ΜΗΜΑΝ ΕΓΩ 36. ΡΟΦΑ ΤΟΙΣ ΑΝΤΙΤΩΙΣ 37. ΚΑΙ ΛΕΙΦΡΟΝΙΕΙΝ 38. ΗΝΤΕ ΤΕΧΝΑΙ ΗΝΤΕ ΝΑ 39. ΣΑΝΑΙ ΗΝΤΕ ΕΜΒΥΤΗ 40. ΗΝΤΕ ΠΕΔΑ ΜΕΡΑΝ ΚΑΙ 41. ΙΣΤΥΛΙΟ ΟΤΙ ΚΑΛΥΜΝΑΜΑ 42. ΚΑΚΩΝ ΤΑΙΤΩΝ ΤΑΙ ΤΩΙ 43. ΑΥΤΤΙΩΙ</p>	<p>1. ΔΙΚΑΝΟΣ 2. ΔΗ ΗΘΕΩΝ 3. ΦΙΛΩΦΗΡΙ ΔΙ 4. ΚΑΙ ΗΝΤΕ ΤΑΝ 5. ΑΙΝ ΠΡΟΣΕΒΕΙΝ 6. ΤΑΝ ΤΩΝ ΔΡΗΣΙΩΝ 7. ΗΝΤΕ ΟΥΡΙΑ ΤΑ 8. ΤΩΝ ΔΡΗΣΙΩΝ 9. ΛΙΘΗ ΜΗΔΕ ΑΙ 10. ΗΕ ΤΑ ΤΩΝ ΚΗΩ 11. ΔΡΑΙ ΤΟΙΣ ΤΩ 12. ΛΕΒΗΤΟΙΣ ΤΩΣΩ 13. ΕΙΝ ΗΝΤΕ ΔΡΗ 14. ΡΙΩΝ ΗΝΤΕ ΗΜΘ 15. ΕΙΝ ΤΑΙΣ ΚΟΝΙ 16. ΑΥΤΙΣ ΑΡΣΕΙΝ ΚΑΙ 17. ΤΕΙΣ ΤΑΙΣ ΚΟΝΙ 18. ΜΗΔΕ ΕΥΦΡΟΝΙ 19. ΑΙ ΕΥΝΑΒΕΙΝ 20. ΗΝΤΕ ΕΒΟΙ ΤΑΙ 21. ΑΛΛΟΙ ΕΥΝΤΕΑΙ 22. ΕΣΑΙ ΕΙΔΕ ΤΙΝΑΙ 23. ΕΠΥΝΟΜΑΙ ΕΥ 24. Ν ΣΗΡΥΝΟΝ ΤΑΙ 25. ΕΣΑΤΕΙΣ ΤΩ ΤΩ 26. ΚΟΙΜΟΥ ΤΩΙ ΤΑΙ 27. ΑΙΝΕΙΣ ΤΑΙΣ 28. ΗΚΑΤΕΚΟΙ ΜΙ 29. ΤΟΥΣ ΤΕ ΜΗΔΕ ΟΥΕ 30. ΤΟΥΣ ΔΟΚΛΕΑΙ 31. ΜΑΘΙΑΙ ΗΜΒΙΝ 32. ΠΑΝΤΑ ΤΕ ΚΑΙ ΠΑ 33. ΚΑΙ ΚΑΙ ΚΑΙ ΤΩ 34. ΟΜΕΡΩΙ ΕΣΩΛΩΥ 35. ΚΩΑΙ ΑΥΤΩ ΤΕ 36. ΚΑΙ ΣΡΗΑΙ ΤΑΝ 37. ΚΑΙ ΗΝΤΕ ΗΣΙ ΤΑΝ 38. ΕΑΝ ΩΝ ΦΕΡΕΙΝ</p>	<p>1. ΝΑΙ 2. ΤΑΙ 3. ΤΑΙ 4. ΤΑΙ 5. ΤΑΙ 6. ΤΑΙ 7. ΤΑΙ 8. ΤΑΙ 9. ΤΑΙ 10. ΤΑΙ 11. ΤΑΙ 12. ΤΑΙ 13. ΤΑΙ 14. ΤΑΙ 15. ΤΑΙ 16. ΤΑΙ 17. ΤΑΙ 18. ΤΑΙ 19. ΤΑΙ 20. ΤΑΙ 21. ΤΑΙ 22. ΤΑΙ 23. ΤΑΙ 24. ΤΑΙ 25. ΤΑΙ 26. ΤΑΙ 27. ΤΑΙ 28. ΤΑΙ 29. ΤΑΙ 30. ΤΑΙ 31. ΤΑΙ 32. ΤΑΙ 33. ΤΑΙ 34. ΤΑΙ 35. ΤΑΙ</p>	<p>1. ΙΑ ΕΜΗΡΡ 2. ΕΑΒΩΔΑΑ 3. ΤΑ ΔΙΠΛΑ 4. ΕΑΝ ΤΩΝ ΠΡΑ 5. ΤΩΝ ΔΕ ΟΙΣ ΕΥΤΑΙ 6. ΟΙ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ 7. ΚΑΙ ΣΑΥΕΣ ΕΘΕΩΝ 8. ΚΑΤΑ ΤΑΥΤΑ 9. ΤΑΙΣ ΥΠΟΜΑΝΑ 10. ΤΑΙΣ ΔΡΗΣΙΑΙΣ ΚΩ 11. ΤΑΙ ΑΡΧΑΙΑΙ ΤΟΙΣ 12. ΕΠΙ ΤΗ ΚΟΝΤΕΙΟΝ 13. ΕΤΟΙΣ ΤΟΝΤΕ ΟΡ 14. ΚΑΙ ΚΑΤΕΧΕΙΝ 15. ΚΑΙ Ο ΜΙΑΤΤΟΙ 16. ΕΠΕΒΕΒΛΩΝ 17. ΕΝ ΤΑΙΝΑΙ ΝΕ 18. ΚΩΝ ΑΙ ΤΑΤΩ 19. ΑΙΕΙ ΤΑΙ ΤΩΝ ΔΡΗ 20. ΜΕΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ 21. ΚΡΑΙΑΙ ΤΑΙ Α 22. ΚΑΙ ΤΑΙ ΑΜΦΙ 23. ΜΑΧΩΝΕΑ 24. ΤΑΙ ΑΓΑΛΑΙ 25. ΚΑΙ ΕΛΑΙΑΝΕ 26. ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΕΥ 27. ΕΙΝ ΚΑΙ ΤΕΡΑΜ 28. ΜΕΝ ΑΝΘΡΩΠΩ 29. ΕΙΟΙΣ ΔΕ ΚΑΝΗ 30. ΕΥΤΕΛΕΙΣ ΑΠΟ 31. ΤΕΙΣ ΟΙΣ ΤΑ 32. ΤΗ ΚΟΝΤΑ</p>
---	--	---	---

Ο όρκος των 180 Δρηρίων Εφήβων

Άποψη του χώρου

Η επιγραφή αυτή βρέθηκε τυχαία στον δυτικό λόφο το 1854 και προστάζει μεταξύ άλλων την αφοσίωση των νέων στην πόλη τους, την πίστη προς τους συμμάχους Κνωσικούς και το α-εναίο μίσος προς τους εχθρούς Μιλάτιους και Λύπτιους. Ακόμα, την υποχρέωση να φυτέψουν ο καθένας ένα δέντρο ελιάς. Σήμερα βρίσκεται στην Κωνσταντινούπολη στο επιγραφικό Μουσείο, ενώ ακριβές αντίγραφο του υπάρχει στην αρχαιολογική συλλογή της Νεάπολης.

Τα πιο σημαντικά ευρήματα βρίσκονται σήμερα στο αρχαιολογικό μουσείο του Ηρακλείου με σκοπό να μεταφερθούν στο μουσείο της Νεάπολης όταν αυτό ολοκληρωθεί.

Ενθουσιασμένοι από τα όσα είδαμε στα ερείπια της αρχαίας Δρήρου, ανυπομονούμε για την ολοκλήρωση των ανασκαφών ώστε να μπορεί όλος ο κόσμος να δει και να γνωρίσει τη ζωή των ανθρώπων που ζούσαν στα ίδια χώματα με αυτά που πατάμε εμείς σήμερα.

Ευχαριστούμε θερμά την κα Βασιλική Ζωγραφάκη και τον Καθηγητή Alexandre Farnoux για την ευκαιρία που μας έδωσαν.

(Οι πληροφορίες αντλήθηκαν από το διαδίκτυο, κυρίως από τους ιστότοπους Wikipedia και www.themata-archaiologias.gr)

Σαμαριά: Το φαράγγι του αιγάγρου και του ανθρώπου

66 Στις 7 Απριλίου του 1960 οι κάτοικοι της Σαμαριάς και της Αγίας Ρούμελης κηρύσσουν «άγραφο νόμο»: «... Δίνομεν τον λόγο της τιμής μας ότι όχι μόνο δεν θα κυνηγήσωμεν το ζώον τούτο, αλλά απεναντίας θα το προστατεύσωμεν, και πας όστις θα επιχειρήση να εξόντωση τούτο θα τον καταγγέλωμεν πάραυτα εις τας αρμοδίας του τόπου Αρχάς. Τέλος η υπογραφή μας επισφραγίζει τον δοθέντα προς Υμάς Λόγον».

Δύο χρόνια μετά, η Σαμαριά ανακηρύχθηκε Εθνικός Δρυμός. Και από τους πρώτους επισκέπτες-περιπατητές εκείνης της εποχής το φαράγγι έφτασε να δέχεται σήμερα δεκάδες χιλιάδες επισκέπτες κάθε καλοκαιρινό μήνα και να είναι ένας από τους κορυφαίους φυσιολατρικούς προορισμούς του νομού Χανίων.

Με αφορμή την επέτειο των 60 ετών από την ίδρυση του Εθνικού Δρυμού Σαμαριάς, ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), στον οποίο ενσωματώθηκαν όλοι οι φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, διοργανώνει μια έκθεση φωτογραφίας αναδεικνύοντας διαφορετικές πτυχές της Σαμαριάς, από τη φύση έως τον άνθρωπο. Οι φωτογραφίες που επελέγησαν για την έκθεση προβάλλουν το φυσικό και ανθρωπογενές κεφάλαιο της Σαμαριάς και έχουν χωριστεί σε ενότητες. Για τον αιγάγρο, τις κορυφές των Λευκών Ορέων, τη βιοποικιλότητα του φαραγγιού και τη ζωή μέσα στο φαράγγι. Μέσα στο φαράγγι υπήρχε το χωριό Σαμαριά που εγκαταλείφθηκε τη δεκαετία του '60 και τα κτίρια του σήμερα χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες του προσωπικού του Δρυμού.

Οι φωτογραφίες προέρχονται από το αρχείο της Μονάδας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Σαμαριάς και Προστατευόμενων Περιοχών Δυτικής Κρήτης του ΟΦΥΠΕΚΑ, από το αρχείο Αντώνη Πλυμμάκη, ενός από τους παλαιότερους ορειβάτες των Χανίων, από το αρχείο Κυριάκου Βιρβιδάκη, πρώην βουλευτή και δημάρχου, από τον Ορειβατικό Σύλλογο Χανίων, καθώς και από πολλούς φωτογράφους ή συλλέκτες που ανταποκρίθηκαν σε σχετικό κάλεσμα του ΟΦΥΠΕΚΑ.

Σύμφωνα με τον κ. Αν. Μπαρνια, προϊστάμενο της τοπικής μονάδας του ΟΦΥΠΕΚΑ, τους μήνες Μάιο με Ιούλιο επισκέφθηκαν το φαράγγι περίπου 80.000 άνθρωποι, ενώ η επισκεψιμότητα Ιουνίου και Ιουλίου είναι ρεκόρ των τελευταίων 16 χρόνων. Ο

Ο Σύλλογος Φουρνιωτών και Φίλων της Φουρνής Κρήτης τιμά τον Αιδεσιμολογιώτατο Πατέρα ΝΙΚΟΛΑΟ ΒΟΥΚΥΚΛΑΡΗ

66 Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση στις 22/06/2022 με θέμα την βράβευση του συνταξιούχου εφημέριου του χωριού μας παπα Νικόλαου Βουκυκλάρη για την πολύτιμη και ανεκτίμητη προσφορά του στο χωριό μας.

Ύστερα από διαλογική συζήτηση με την παρουσία όλων των μελών του Δ.Σ. αποφασίστηκε ΟΜΟΦΩΝΑ: Να δοθεί τιμητική πλακέτα στον ανωτέρω για αυτή του τη προσφορά και να επιδοθεί στον τιμώμενο κατά την διάρκεια της Κεντρικής Θερινής Εκδήλωσης του Συλλόγου μας στον αύλειο χώρο του Δημοτικού Σχολείου Φουρνής.

Τον πατέρα Νικόλαο προσφώνησε η Πρόεδρος του Συλλόγου μας ως κάτωθι:

«Προτού παρουσιάσουμε την ομιλήτριά μας, έχω να σας ανακοινώσω, ότι κατόπιν ομόφωνης απόφασης του Δ.Σ. του Συλλόγου μας, απόψε έχουμε την χαρά, να τιμήσουμε και να ευχαριστήσουμε θερμά για την προσφορά του στο χωριό μας επί 35 συνεχή έτη (1986-2020), τον απελθόντα και συνταξιούχο πλέον εφημέριο της Φουρνής Αιδεσιμολογιώτατο π. Νικόλαο Βουκυκλάρη, απονέμοντάς του μια τιμητική αναμνηστική πλακέτα.

Ο πατέρας Νικόλαος Βουκυκλάρης γεννήθηκε στη Φουρνή, όπου περάτωσε το Δημοτικό Σχολείο, και στη συνέχεια τελείωσε τις εγκύκλιες σπουδές, το Γυμνάσιο και το Λύκειο, στη γειτονική Νεάπολη. Κατόπιν φοίτησε στην Ανωτάτη Εκκλησιαστική και Παιδαγωγική Ακαδημία στη Θεσσαλονίκη, και έτσι παράλληλα διακόνευσε ως ιερέας και υπηρέτησε ως δάσκαλος.

Η παράλληλη πορεία του εν συντομία:

Το 1978 χειροτονήθηκε διάκονος και υπηρέτησε στην ενορία Αγίου Γεωργίου του Αγίου Νικολάου. Το 1979 χειροτονήθηκε πρεσβύτερος και διακόνευσε στην Ενορία Τιμίου Προδρόμου Κουρουνών μέχρι το 1986. Το 1986 τοποθετήθηκε εφημέριος στην Ενορία Κοιμήσεως της Θεοτόκου του Πάνω Χωριού μέχρι το 2002, και στη συνέχεια όταν οι ενορίες του Πάνω και του Κάτω Χωριού συνενώθηκαν από το 2002 μέχρι το 2020 στην ενορία Αγ. Τριάδος Φουρνής.

Εξ' ίσου μακρά και επίπονος η διαδρομή του στο λειτουργήμα του δασκάλου. Από το 1979 ως το 2007 οπότε συνταξιοδοτήθηκε, υπηρέτησε διαδοχικά στις Μάλλες Ιεραπέτρας, στον Σχινιά, στις Κουρούνες, στο Χουμεριάκο ως αναπληρωτής δάσκαλος, και στη συνέχεια ως μόνιμος, στο Ζυμβραγού Χανίων για ένα έτος, απ' όπου με τη βοήθεια του Μακαριστού Κυρού Δημητρίου Επισκόπου Πέτρας, αποσπάστηκε και τοποθετήθηκε πλέον στο νομό Λασιθίου, στο Σκινιά και στις Κουρούνες, στις Λίμνες και τέλος στο 1ο Δημοτικό Αγίου Νικολάου.

Ο πατέρας Νικόλαος είναι ένας ολοκληρωμένος άνθρωπος, με σύζυγο, δυο παιδιά και τέσσερα εγγόνια, ένας μορφωμένος άνθρωπος, συγχρόνως ιερέας και δάσκαλος, άνθρωπος με όλη τη σημασία της λέξεως. Αγαπούσε το ποιμνίο του, συμπα-

ρασκετόταν στον καθένα σαν να ήταν μέλος της οικογένειάς του, πάντα πρόθυμος για ό,τι του ζητείτο, γλυκομίλητος, αφιλοκερδής. Με τη στεντόρεια και συγχρόνως γλυκειά και μελωδική φωνή του, ήταν το επίκεντρο της λειτουργίας, και κίνητρο για να την παρακολουθήσει κανείς. Ήταν το πρότυπο του ιερέα που με τη συμπεριφορά του, προτρέπει τους αμφιταλαντευόμενους να πλησιάσουν την εκκλησία. Παρών και σε όλες τις μη εκκλησιαστικές εκδηλώσεις του χωριού μας, ήταν πάντα σε α-γαστή συνεργασία με τον εκάστοτε πρόεδρο της κοινότητας και τους πολιτιστικούς συλλόγους.

Αλλά εκτός από τα έμψυχα, όλα αυτά τα χρόνια φρόντισε και τα άψυχα της ενορίας του. Με λίγα οικονομικά μέσα, αλλά με πολλή επιμονή και ενθουσιασμό, αναπαλιώσε και ανακαίνισε σχεδόν όλες τις ιστορικές και μη εκκλησίες της Φουρνής, το κελί στην Ευαγγελίστρια, το πλακόστρωτο στην Αγία Τριάδα κ.α. Στο τέλος της θητείας του, η όψη του εκκλησιαστικού πλούτου του χωριού μας είναι εντελώς διαφορετική, προς το καλύτερο.

Ευχαριστίες πολλές οφείλονται και στη σύντροφό του την παπαδιά πρεσβυτέρα Μαρία Δεμέτζου. Πάντα δίπλα του, αθόρυβη, διακριτική και άξια, τον στήριζε στο έργο του και στην οικογένειά του.

Πατέρα Νικόλαε, σου ευχόμαστε να ζήσεις πολλά χρόνια και να απολαύσεις, υγιής και ακμαίος, το επιδόρπιο της ζωής μετά από τη συνταξιοδότηση.

Σε ευχαριστούμε πολύ και σε ευγνωμονούμε για όλα».

Εν μέσω θερμών χειροκροτημάτων του ακροατηρίου επιδόθηκε η τιμητική πλακέτα από την Πρόεδρο.

Ο πατέρας Βουκυκλάρης έλαβε στη συνέχεια τον λόγο:

«Ευχαριστώ την κα Πρόεδρο.

Πραγματικά όλα όσα είπε με συγκίνησαν ιδιαίτερα. Απόψε είναι μία βραδιά ξεχωριστή για μένα.

Με τη σειρά μου λοιπόν και εγώ εκφράζω εγκάρδιες ευχαριστίες στην Πρόεδρο του Συλλόγου Φουρνής και Φίλων της Φουρνής Κρήτης κα Ρένα Κανιτάκη - Γιαννοπούλου, στον Αντιπρόεδρο κ. Κωνσταντίνο Δεμέτζο, στον Γενικό Γραμματέα κ. Εμμανουήλ Βελονάκη, στην Ταμία κα Μαρία Τουτουδάκη και στο Μέλος κα Γεωργία Κανιτάκη, αλλά και σε όλα τα μέλη του Συλλόγου για τη μεγάλη τιμή που μου κάνουν απόψε με την απονομή αυτής της τιμητικής πλακέτας για την ιερατική μου πορεία στην ενορία του χωριού μας, την όμορφη Φουρνή.

Η τιμή δε αυτή αγαπητοί μου, για τους περισσότερους από εμάς, έχει ένα ιδιαίτερο χαρακτήρα, ένα ξεχωριστό χρώμα, γιατί εδώ στην αυλή του πάλαι ποτέ Δημοτικού σχολείου της Φουρνής, από αυτό εδώ το πνευματικό φυτώριο, αναδείχθηκαν επιστήμονες που έκαναν περήφανο το χωριό μας και εντός Ελλάδας και εκτός.

Υπήρξε μία μεγάλη εστία γνώσης και πολιτισμού.

Τώρα θέλω να ευχαριστήσω όλους εσάς, για να μην μακρυγορώ, που είστε απόψε εδώ, ντόπιους και ξένους. Ο λόγος είναι κατανοητός ευλόγως. Γιατί αγαπητοί μου, εγώ χωρίς εσάς «ού δύναμαι ποιείν οὐδέν». Δεν θα ήμουν τί-

Η Πρόεδρος του Συλλόγου κα Ρένα Κανιτάκη με τον τιμώμενο π. Νικόλαο Βουκυκλάρη

ποτα γιατί χωρίς τη δική σας στήριξη, χωρίς την αγάπη σας, χωρίς τη δική σας κατανόηση, δεν θα είχαμε δημιουργήσει. Η οικονομική σας βοήθεια, τα δικά σας χρήματα, διαχειριστήκαμε, πιστεύω σωστά, όλοι αυτοί που με στήριξαν όλα αυτά τα χρόνια ως εκκλησιαστικοί σύμβουλοι. Όλα αυτά βέβαια έχουν δημοσιευθεί στα «Φουρνιώτικα Νέα».

Στην ιερατική μου πορεία αγαπητοί μου, βρήκα σπουδαία πνευματικά στηρίγματα. Μνημονεύω τον μακαριστό Μητροπολίτη Πέτρας κυρό Δημήτριο, από τον οποίο και έλαβα τη χάρη της ιεροσύνης, καθώς και τον μακαριστό κυρό Νεκτάριο και κυρό Ανθιμο. Ευχαριστώ επίσης και τον νυν αρχιεπίσκοπο Πέτρας και Χερρονήσου κ.κ. Γεράσιμο.

Τέλος θέλω να ευχαριστήσω την πρεσβυτέρα Μαρία, καθώς και τα παιδιά μου, όλα αυτά τα χρόνια ήταν δίπλα μου ως καλοί συναθλητές και συνοδοιπόροι.

Κλείνοντας, θέλω να ευχαριστήσουμε τον Θεό, που μας αξίωσε και φέτος να φτάσουμε και να γιορτάσουμε τούτες τις αγίες μέρες και να πλησιάσουμε την Θεοδόχου κόρη η οποία πρόσφερε την παρθενική της αγνότητα για να σκηνώσει ο Πάναγνος Υιός και Λόγος του Θεού. Ευχόμαστε η Παναγία μας να ευλογεί, να ενδυναμώνει, να παραμυθεύει ή να θεραπεύει και να αποδιώχνει τις θλίψεις και τους πειρασμούς.

Στους δύο Συλλόγους δε, οι οποίοι ακτινοβολούν ως διάπτοντες αστέρες, να συνεχίσουν με τον ίδιο παλμό το έργο τους.

Σας ευχαριστώ όλους».

Ευχαριστούμε τον πατέρα Νικόλαο για τα καλά του λόγια. Να είναι πάντα καλά, να χαίρεται την οικογένειά του και να συνεχίσει να ακτινοβολεί γύρω του την καλωσύνη, την πραότητα και την αγάπη προς τον πλησίον».

Ρένα Κανιτάκη

Μνημειακά ελαιόδεντρα της Κρήτης

66 Τα ελαιόδεντρα της Κρήτης, και όχι μόνο, που μετρούν πολλούς αιώνες, ακόμη και χιλιάδες χρόνια ζωής, μπορούν με την κατάλληλη αζιοποίηση και προβολή να αποτελέσουν κέντρα πολιτιστικών δραστηριοτήτων και, τελικά, πόλους οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής τους.

Τα Μνημειακά ελαιόδεντρα [2]

Οι ελαιώνες και η καλλιέργειά τους, από χιλιάδες χρόνια πριν, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην οικονομική, θρησκευτική, κοινωνική, πολιτιστική, αλλά και στην πολιτική ζωή των λαών στις χώρες που βρέχονται από τη λεκάνη της Μεσογείου. Μέσα στους ελαιώνες αυτούς

απαντώνται σήμερα ελαιόδεντρα που η όλη μορφή και εμφάνισή τους υποδηλώνει μια μακρόχρονη ζωή, η οποία εκτιμάται σε χιλιετίες. Αυτά τα δέντρα παρουσιάζουν μια ιδιαίτερη αισθητική και μπορούν να καταταχθούν σε διάφορους τύπους, ανάλογα με ένα ή περισσότερα από ειδικά χαρακτηριστικά που τους προσδίδουν κάποιου είδους μνημειακό χαρακτήρα και, συνεπώς, να τύχουν προστασίας, ανάδειξης και αξιοποίησης ως πολύτιμα στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Τα ειδικά χαρακτηριστικά μπορεί να είναι χρονολογικά, μορφολογικά (ανάγλυφο και μέγεθος του κορμού, μέγεθος και σχήμα της εσωτερικής κοιλότητας (κουφάλα), μέγεθος της κόμης κ.ά. και πολιτιστικά (σύνδεση της παρουσίας του δέντρου με τη μυθολογία, την ιστορία, την παράδοση, τη θρησκεία και γενικά τον πολιτισμό του τόπου).

Το ανάγλυφο του κορμού [2]

Ο κορμός των ελαιοδέντρων μεγάλης ηλικίας συνήθως έχει σχήμα αρκετά ασύμμετρο και το ανάγλυφό του στις περισσότερες περιπτώσεις είναι αρκετά ανώμαλο και ακανόνιστο με βαθιές αυλακώσεις, συστροφές, κοιλώματα και εξάρσεις που σχηματίζουν αλλόκοτες μορφές με διάφορα σχήματα και ιδιαίτερη αισθητική. Αυτό το ανάγλυφο οφείλεται στις ανεξάρτητες συνδέσεις των βραχιόνων (κλώνων) με τις αντίστοιχες ρίζες που επιτρέπουν μια ασύμμετρη ανάπτυξη στα διάφορα σημεία της περιμέτρου του κορμού ανάλογα με τις κατά καιρούς επικρατούσες συνθήκες ανάπτυξής τους.

Οι σπηλαιώσεις του κορμού [2]

Όταν οι κλώνοι των ελαιοδέντρων σπάζουν κάτω από το βάρος της παραγωγής ή του χιονιού ή κοπούν κατά το κλάδεμα, οι τομές που δη-

Γράφει ο Δημ. Χατζηδάκης
Δρ Χημικός Μηχανικός
(dhadjidakis@yahoo.com)

μιουργούνται αποτελούν απαρχές για την έναρξη σήψης του εσωτερικού νεκρού ξύλου του κορμού (καρδιόξυλου) και τον σχηματισμό σπηλαιώσεων (κουφάλων) που έχουν διάφορα μεγέθη και μορφές και στο εσωτερικό τους μπορούν να χωρούν μέχρι 5-6 άτομα. Το φαινόμενο των σπηλαιώσεων δεν επηρεάζει σημαντικά την ανάπτυξη και παραγωγή του δέντρου, η οποία συνεχίζεται από τις νεότερες στοιβάδες κυττάρων που βρισκονται κάτω από τον φλοιό, συντελεί όμως στη θραύση του. Στην περίπτωση αυτή μια συστάδα από 2-5 νέους κορμούς μπορεί να αναφύει από τη βάση (λαιμό) του παλαιού δέντρου.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 6η σελ.

ΕΛΙΑ ΓΕΝΝΑΣ ΑΜΑΡΙΟΥ

ΕΛΙΑ ΒΟΥΒΩΝ

ΕΛΙΑ ΚΑΒΟΥΣΙΟΥ

Η άφιξη και η εγκατάσταση των προσφύγων του 1922 στην Ελλάδα και ειδικότερα στην Κρήτη

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 3η σελ.

των δυτικών παραλίων της Μ. Ασίας επηρέασε τη μουσική ελληνική σκηνή. Η μουσική αυτή αναδείχθηκε από τη δεκαετία του 1930 σε λαϊκή μουσική της πόλης, τα ρεμπέτικα. Μικρασιάτες επαγγελματίες μουσικοί, ορισμένοι από τους οποίους είχαν σημαντική καριέρα και ως εκ τούτου μεγαλύτερη εξοικείωση με τους κανόνες της αγοράς, κατέφυγαν στην Ελλάδα και εγκαταστάθηκαν κυρίως στην Αθήνα και τον Πειραιά.

Η ελληνική κουζίνα εμπλουτίστηκε δυσανάλογα πολύ, σε σχέση με το ποσοστό των προσφύγων που έφθασαν στην Ελλάδα. Οι μεικτοί γάμοι και η καταξίωση της «μικρασιατικής» και «πολιτικής» κουζίνας βοήθησαν σε αυτό. Πρόσφυγες πλανόδιες μικροπωλητές καθιέρωσαν ήδη από τη δεκαετία του 1920 το «πρόχειρο» έτοιμο φαγητό, όπως ήταν η τυρόπιτα και η μπουγάτσα, αλλά και ο χυμός φυσικού λεμονιού.

Μεταξύ των προσφύγων αναδείχθηκαν σημαντικές προσωπικότητες στον χώρο της πνευματικής δημιουργίας, της λογοτεχνίας και της τέχνης. Ειδικότερα στον τομέα της λογοτεχνίας διακρίθηκαν, μεταξύ άλλων, οι Ηλίας Βενέζης, Τάσος Αθανασιάδης, Φώτης Κόντογλου, Στρατής Δούκας, Παύλος Φλώρος, Διδώ Σωτηρίου, Έλλη Παπαδημητρίου, Γιώργιος Θεοτοκάς, Πέτρος Πικρός και Γιώργιος Σεφέρης, ενώ στον τομέα των τεχνών οι Βάσος Καπάντας, Πάνος Βαλαμακίης, Φώτης

Πρόσφυγες σε καταυλισμό στη Θεσσαλονίκη

Κόντογλου, Γιώργος Σικελιώτης και Θάλεια Φλωρά-Καραβία. Αντίστοιχα στον επιστημονικό τομέα διακρίθηκαν οι Παύλος Καραλίδης, Μαργαρίτης Ευαγγελίδης, Στυλιανός Σεφεριάδης, Ιωάννης Συκουτρής, Μιχαήλ Αναστασιάδης, Γεώργιος Μυλωνάς, Κων/νος Τρυπάνης, Δημήτρης Γληνός, Κων/νος Δεσποτόπουλος, Μανόλης Ανδρόνικος. Η παρουσία γενικότατα των προσφύγων συνεισέφερε ποικιλοτρόπως στη διαμόρφωση του σύγχρονου νεοελληνικού πολιτισμού.

Μνημειακά ελαιόδεντρα της Κρήτης

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 5η σελ.

Η ηλικία των ελαιόδέντρων [2]

Αν και δεν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία, κάποια από τα υπάρχοντα ελαιόδεντρα πρέπει να έχουν διάρκεια ζωής μερικών χιλιάδων ετών, μια σαφής ιδιαιτερότητα σε σχέση με άλλα δέντρα. Οι όροι «αιωνόβια» ή «χιλιόχρονα» για τα ελαιόδεντρα δεν αποτελούν απλά σχήματα λόγου. Ο προσδιορισμός της ηλικίας των πολύ παλαιών δέντρων είναι συχνά πολύ δύσκολος, γιατί δεν διατηρούν πλήρως το ξύλο του κεντρικού κορμού τους και οι σύγχρονες μέθοδοι, όπως αυτή των ραδιοϊσοτόπων, δύσκολα μπορούν να εφαρμοσθούν, όπως και η κλασική μέθοδος με βάση τον αριθμό των ετήσιων δακτυλίων λόγω της ιδιάζουσας οργάνωσης του κορμού του δέντρου. Μια εκτίμηση της ηλικίας, ενδεικτική λόγω της ακανόνιστης νοητής εγκάρσιας τομής στο σημείο της μέτρησης, μπορεί να γίνει με βάση τα στοιχεία της περιμέτρου ή της μέγιστης ακτίνας του κεντρικού συμπαγούς κορμού (σε απόσταση περίπου 0,8-0,9 μέτρο από το έδαφος και στη βάση του κορμού), μετά από προσδιορισμό του μέσου ετήσιου ρυθμού ακτινικής ανάπτυξης του δέντρου (0-3 χιλιοστά του μέτρου, αλλά, συνήθως, 0,5-1,5 χιλιοστό) που διαφέρει ανάλογα με την ποικιλία, αλλά και τις εδαφοκλιματικές και θρεπτικές συνθήκες της περιοχής.

Μνημειακά ελαιόδεντρα ανά την Υφήλιο [2]

Αν και μνημειακά ελαιόδεντρα υπάρχουν σε πολλές χώρες του κόσμου, τα περισσότερα βρίσκονται στις χώρες γύρω από τη λεκάνη της Μεσογείου (Ιταλία, Ισπανία, Κύπρος, Παλαιστίνη κ.ά.), όπου η καλλιέργεια της ελιάς φαίνεται ότι υπάρχει από χιλιάδες ετών. Πολλά από τα ελαιόδεντρα αυτά έχουν χαρακτηριστεί Μνημεία της φύσης λόγω της ηλικίας, του μεγέθους ή της ιστορίας τους και προστατεύονται και αξιοποιούνται ανάλογα. Στην Ελλάδα, ασφαλώς, υπάρχουν αρκετά μνημειακά ελαιόδεντρα σε όλες σχεδόν τις περιοχές που καλλιεργείται η ελιά, αλλά ελάχιστα από αυτά έχουν επισημανθεί και αναφερθεί σε δημοσιεύματα.

Μνημειακά ελαιόδεντρα της Κρήτης [1,2]

Η κυρίαρχη παρουσία της ελαιοκαλλιέργειας στην Κρήτη αποδεικνύεται όχι μόνο από τα άφθονα αρχαιολογικά ευρήματα, αλλά κι από τα ίδια τα χιλιόχρονα δέντρα που υπάρχουν σε πολλά μέρη του νησιού και καταβάλλεται προσπάθεια αυτό το γεγονός, τα ελαιόδεντρα με ηλικία χιλιάδων χρόνων, να γίνει ευρύτερα γνωστό και να αξιοποιηθεί ποικιλοτρόπως. Η προσπάθεια, με τον καθορισμό των κριτηρίων και των διαδικασιών για τον χαρακτηρισμό ελαιοδέ-

ντρων ως Μνημειακών ξεκίνησε πριν από μερικά χρόνια από τον Σύνδεσμο Ελαιοκομικών Δήμων Κρήτης (ΣΕΔΗΚ), εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς φορείς, με τη στήριξη Δήμων και της Περιφέρειας Κρήτης.

Ο ανοικτός σε προσθήκες κατάλογος των Μνημειακών ελαιόδέντρων της Κρήτης περιλαμβάνει, επί του παρόντος, ελαιόδεντρα σε 5 τοποθεσίες στην Π.Ε. Ηρακλείου (Αγίων Δέκα, Άνω Βιάννου, Καμηλαρίου, Παλιάμιας, Πανασσού), 2 στην Π.Ε. Λασιθίου (Καβουσιού, Λάστρου), 4 στην Π.Ε. Ρεθύμνης (Αγγελιανών (2 περιπτώσεις), Αποστόλων, Ασωμάτων) και 8 στην Π.Ε. Χανίων (Αερινού, Ακρωτηρίου, Ανασρακίου, Βατολάκκου, Βουβών, Κισσάμου, Παλαιών Ρουμάτων, Στύλου).

Από την ιστοσελίδα του ΣΕΔΗΚ και το βιβλίο «Μνημειακά Ελαιόδεντρα» παρατίθενται στοιχεία για επιλεγμένα ελαιόδεντρα [1,2].

Η Ελιά των Βουβών Πλατανιά Χανίων [3,4]

Το ελαιόδεντρο, ακόμη καρποφόρο, βρίσκεται σε υψόμετρο 272 μέτρων στο χωριό Άνω Βούβες Πλατανιά Χανίων και θεωρείται το αρχαιότερο στον κόσμο, με την ηλικία του να εκτιμάται μεταξύ 3.000 και 5.000 χρόνων. Είναι ποικιλίας Μαστοειδούς, που τοπικά αποκαλείται Τσουνάτη και έχει ανακηρυχθεί από τον ΣΕΔΗΚ Μνημειακό ελαιόδεντρο λόγω της ιδιαιτερότητας του σχήματος και της εξαιρετικής αισθητικής του ανάγλυφου του κορμού του (παρουσιάζει διαφορά σχήματα που φαντάζουν αλλόκοτες μορφές προσώπων και πραγμάτων).

Σε ύψος 0,9 μέτρο από το έδαφος έχει μέγιστη διάμετρο 3,70 μέτρα και περίμετρο 8,10, ενώ στη βάση του έχει μέγιστη διάμετρο 4,53 μέτρα και περίμετρο 12,55. Κοντά στην ελιά ανακαλύφθηκαν δύο νεκροταφεία της γεωμετρικής περιόδου.

Με κότινο από το δέντρο αυτό, που κόπηκε με ειδικές τελετές, στεφανώθηκε ο πρώτος νικητής του Μαραθωνίου ανδρών των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας, το 2004. Σύμφωνα με τον μύθο, από τις Βούβες ο Ιδαίος Ηρακλής μεταφύτευσε την πρώτη ελιά στην (αρχαία) Ολυμπία.

Το 1990 το δέντρο ανακηρύχθηκε από το νομαρχιακό συμβούλιο Χανίων Μνημείο Εξαιρετικής Σημασίας της Φύσης, ενώ το 1997 ανακηρύχθηκε Μνημείο της Φύσης από την Περιφέρεια Κρήτης. Στις Άνω Βούβες διοργανώνονται εκπαιδευτικές, πολιτιστικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις με φόντο την ελιά που την επισκέπτονται κάθε χρόνο χιλιάδες επισκέπτες από όλο τον κόσμο, μεταξύ των οποίων αξιωματούχοι και σημαντικοί επιστήμονες ξένων χωρών. Δίπλα στο δέντρο υπάρχει το Μουσείο Ελιάς Βουβών που ιδρύθηκε το 2009, εγκαινιάστηκε

από τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο και παρουσιάζει την ιστορία και παράδοση της ελαιοκομίας. Φορέσει εκθέματα, όπως εργαλεία, με τα οποία γίνονταν η συλλογή της ελιάς πριν από την παραγωγή και καλλιέργεια με μηχανήματα, από την αρχαιότητα έως το μέσον του 20ού αιώνα.

Η Ελιά του Καβουσιού Ιεράπετρας Λασιθίου [2]

Το ελαιόδεντρο βρίσκεται στη θέση Αζοριά (υψόμετρο 252 μέτρα) του Δ. Δ. Καβουσιού του Δήμου Ιεράπετρας Λασιθίου και είναι ποικιλίας Μαστοειδούς που τοπικά αποκαλείται Μουρατολιά. Ο κορμός του δέντρου σε ύψος 0,8 μέτρο από το έδαφος έχει μέγιστη διάμετρο 4,95 μέτρα και περίμετρο 14,2 μέτρα, ενώ στη βάση του δέντρου έχει μέγιστη διάμετρο 7,1 μέτρα και περίμετρο 22,1 μέτρα. Η περιμετρος της κόμης του είναι 34,5 μέτρα. Ανακηρύχθηκε Μνημειακό ελαιόδεντρο λόγω των μεγάλων διαστάσεων του κορμού του και της θέσης του κοντά στους αρχαίους οικισμούς Βροντάς, Κάστρο και Αζοριάς της Υστερομινωικής III Γ έως Αρχαϊκής περιόδου (1350-500 π.Χ.), όπου βρέθηκαν διάφορα αγεία και τέχνηρα έκθλιψης ελαιοκάρπου. Η ηλικία του εκτιμάται στα 3.000 χρόνια.

Η Ελιά της Γέννας Αμαρίου Ρεθύμνης [2]

Η Ελιά βρίσκεται στη θέση Καρδαμανά (υψόμετρο 387 μέτρα) του Δήμου Αμαρίου και είναι ποικιλίας Θρουμπολιάς. Ανακηρύχθηκε Μνημειακή λόγω της ιδιαιτερότητας του σχήματος και της αισθητικής του ανάγλυφου του κορμού της. Ενώ εικάζεται ότι πρόκειται για τέσσερα δέντρα, διαπιστώνεται ότι πρόκειται περί ενός δέντρου με μεγάλη κεντρική βάση, από την οποία εκφύονται τέσσερις διαφορετικοί κύριοι βραχίονες.

Οι βραχίονες δίνουν την εντύπωση τεσσάρων ιερών που χορεύουν. Από τη μέγιστη διάμετρο και την περίμετρο του κορμού (3,6 και 10,1 μέτρα, αντίστοιχα, στο 0,8 μέτρο από το έδαφος) και θεωρώντας μέση ετήσια ακτινική αύξηση 0,8 χιλιοστά του μέτρου εκτιμάται η ηλικία του δέντρου στα 2.250 χρόνια.

Βιβλιογραφικές πηγές

- http://m.sedik.gr
- N. Μιγελιάκης, Μνημειακά Ελαιόδεντρα, Χανιά, 2021 (αποσπάσματα στο [1])
- https://www.dinfo.gr/ελιά-των-βουβών-στην-ελλάδα-η-αρχαιότερη-ελιά-του-κόσμου
- https://www.kathimerini.gr/society/787195/i-giraia-elia-ton-voyon-simantiko-axiotheato-toy-nomoy-CHANION
- Προσωπική επίσκεψη με τον κ. Ν. Μιγελιάκη.

Νέα Εκδόσεις

Κυκλοφόρησε το βιβλίο «Ιστορία της Κρήτης»

Με στόχο τη διδασκαλία του στα σχολεία του νησιού

Κυκλοφόρησε τον Οκτώβριο του 2021, το 8ο στη σειρά βιβλίο, του Δρ **Μανόλη Κ. Μακράκη** με τον τίτλο «**Ιστορία της Κρήτης**». Το εν λόγω βιβλίο-πόνημα πραγματεύεται την ιστορία της Μεγαλονήσου από τα μινωικά χρόνια ως τη Μάχη της Κρήτης και την αντίσταση κατά των Ναζί.

Το βιβλίο έρχεται να καλύψει ένα μεγάλο κενό στα σχολεία μας, μιας και τα υπάρχοντα σχολικά εγχειρίδια εθνικής ιστορίας, έχουν ελάχιστες αναφορές για την Ιστορία της Κρήτης. Έτσι οι μαθητές της Μεγαλονήσου έχουν παντελή άγνοια της πλούσιας και ένδοξης ιστορίας του νησιού. Στόχος του βιβλίου είναι η ένταξη του στο σχολικό πρόγραμμα για να μάθουν τα Κρητικόπουλα την πλούσια ιστορία της πατρίδας τους. Αναντίλεκτα η γνώση της ιστορίας από το ευρύ κοινό περνάει μέσα από την εκπαίδευση. Μεγάλη αξία και σημασία έχει η διδασκαλία της ιστορίας του ιδιαίτερου τόπου των μαθητών, επειδή οι σύγχρονες θεωρίες μάθησης επιτάσσουν τη διδασκαλία από το άμεσο, το κοντινό και το οικείο περιβάλλον, στο μακρινό και άγνωστο. Από το συγκεκριμένο στο αφηρημένο.

Ο συγγραφέας, π. Δ/τής Α/θμιας Εκπ/σης Λασιθίου, είναι δάσκαλος - διδάκτορας Ιστορίας. Έχει την πεποίθηση ότι η επέτειος των 200 χρόνων από την επανάσταση του 1821, πρέπει να αποτελέσει σταθμό γενικής αναθεώρησης των πραγμάτων μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται η ενίσχυση και ενδυνάμωση της ταυτότητάς μας και ο σεβασμός των αναγκών του μαθητή. Το σχολείο ως αναπόσπαστο κομμάτι αυτού του τόπου και της κοινωνίας του, οφείλει να βοηθήσει τους μαθητές του να εξερευνήσουν την ιστορία του τόπου τους. Να βοηθήσει τα Κρητικόπουλα να μάθουν την ιστορία του νησιού τους. Δεν πρέπει να διαλανθάνει της προσοχής μας ότι ο μαθητής μαθαίνει όταν το θέμα τον αφορά και ότι η αξιοπιστία της εκπαίδευσης αυξάνεται όταν υπολογίζει τα ενδιαφέροντα, τη ζωή, τις παραστάσεις και τη βιωμένη εμπειρία των μαθητών.

Το βιβλίο είναι γραμμένο σύμφωνα με τις παιδαγωγικές, διδακτικές και μαθησιακές αρχές όπως προτάσσουν τα Νέα Προγράμματα Σπουδών της Ιστορίας τα οποία δημοσιεύτηκαν κατά το παρόν έτος.

Το εκδοθέν εγχειρίδιο δομείται όπως ακριβώς το σχολικό εγχειρίδιο της Στ' τάξης του Δημοτικού: προοργανωτής, κύρια εικόνα, ιστορική γραμμή, κείμενο μαθήματος, ιστορικές πηγές, με μια ματιά, εικόνες, ερωτήματα. Στο βιβλίο υπάρχουν ακόμη προτεινόμενες δράσεις για την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία και έχει προστεθεί η σπλήν «*Η Ιστορία μέσα από τη λογοτεχνία*». Πρόκειται για ποίηση ή λογοτεχνικά αναγνώσματα που αφορούν ιστορικά γεγονότα με στόχο οι μαθητές να «δουν» το ιστορικό γεγονός μέσα από τη λογοτεχνική ματιά, μ' έναν πιο εύληπτο τρόπο. Στο κάθε κεφάλαιο προστέθηκαν αρκετές φωτογραφίες (συνολικά 431), προκειμένου να βοηθηθούν οι μαθητές να αναπαράστησουν φανταστικά το παρελθόν αλλά και να υπάρξει εκπροσώπηση όλων των περιοχών του νησιού.

Το εγχειρίδιο είναι διαρθρωμένο σε 5 θεματικές ενότητες και 40 διδακτικές ενότητες - κεφάλαια. Η καθεμία από τις θεματικές ενότητες καταλαμβάνει και μια εποχή (αρχαία-ρωμαϊκά χρόνια, βυζαντινά χρόνια, βενετοκρατία, οθωμανική κατοχή, 20ος αιώνας).

Το βιβλίο διαστάσεων 21 X 27 εκατοστών, με σκληρόδετο εξώφυλλο και καλλιτεχνική βιβλιοδεσία, αποτελείται από 288 έγχρωμες σελίδες με 431 φωτογραφίες σε λουστράσιον χαρτί. Για την έκδοση του βιβλίου συνέδραμαν η Περιφέρεια Κρήτης και ο Δήμος Αγίου Νικολάου. Όπως τονίσαμε απ' όσους το διάβασαν, το βιβλίο είναι κατάλληλο και για ενήλικες.

Παρουσιάστηκε σε εκδηλώσεις που έγιναν στο Ηράκλειο, στον Άγιο Νικόλαο και στο Καστέλλι Φουρνής. Έχει κερδίσει εγκωμιαστικά σχόλια από πανεπιστημιακούς δασκάλους, δημοσιογράφους, εκπ/κούς καθώς και από το ευρύ κοινό.

Προγραμματίζεται η παρουσίαση του βιβλίου το επόμενο χρονικό διάστημα σε όλες τις πόλεις της Κρήτης.

Θερμά συγχαρητήρια στον αγαπητό φίλο Δρα Μανόλη Μακράκη, τόσο για το ανωτέρω πόνημα όσο και για όλο το σπουδαίο συγγραφικό του έργο που εστιάζεται στην Κρήτη και ιδιαίτερος στην περιοχή μας.

Ρένα Καντάκη, Πρόεδρος Δ.Σ. ΣΦΦΦ

Λόγω πλήθους και επικαίρου ύλης από τις καλοκαιρινές εκδηλώσεις και από τις δραστηριότητες του Συλλόγου μας, οι συνέχειες από τα άρθρα:

- «Η Ιστορία της Φουρνής» του Νικολάου Μιχ. Ζερβογιάννη ΦΟΥΡΝΗ - ΜΕΡΑΜΠΕΛΛΟΥ ΚΡΗΤΗΣ 1993 και
- ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΡΑΤΣΙΝΗ: ΠΕΤΡΙΝΑ ΧΡΟΝΙΑ 1939-1952. Ιστορικές Αναμνήσεις με επιλεκτικά κομμάτια από το βιβλίο «ΜΕΡΑΜΠΕΛΛΟ: ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ» και όχι μόνο» αναβάλλονται για το επόμενο φύλλο μας.

«ΤΟ ΧΡΕΟΣ»

Γράφει ο παπά - Μιχάλης Πατεράκης

Στα μεταπολεμικά χρόνια η πολιτεία έστηνε ανδριάντες στους ανθρώπους εκείνους που έδωσαν το αίμα τους στα πεδία των μαχών, πολεμώντας για την πίστη και την ελευθερία. Στους ανθρώπους μας, που για χρόνια πολεμούσαν τον τύραννο, ρακένδυτοι, πεινασμένοι, όπως οι ασκητές της ορθοδοξίας, κυνηγημένοι από τόπο σε τόπο, θα περίμενε κανείς πως θα έσκυβε πάνω στα τιμημένα σκηνώματα, για να τους πει ένα ευχαριστώ, για την προσφορά τους αδελφοί σε όλους μας, χαρίζοντάς μας το αγαθό της ελευθερίας. Πατρίδα όμως είμαστε όλοι εμείς και από εμάς έρχεται η αναγνώριση για τα άξια παιδιά μας και τιμούμε την προσφορά τους.

Δυστυχώς οι μέριμνες του βίου, αυτή η βασιανιστική ανησυχία για το μέλλον, αλλά και για το παρόν, μειώνει συνήθως και σκιάζει τις δυνάμεις μας, απλώνοντας έτσι ένα μουντό πέπλο στη φυσιολογία μας, όταν ανενόχλητη (η μέριμνα) ανέρχεται, όπως ο κιστός και απομυζά την ικμάδα της ζωής μας. Μαστίγιο αποτελούν στα χέρια κάθε εξουσίας οι γραφειοκρατικές διαδικασίες που μας υποχρεώνουν να σιωπούμε, γιατί δεν θέλουν να χάσουν τη δική τους ησυχία. Πολύτιμοι σύμμαχοι των αρχών και εξουσιών χάσκουν ασίγηστες και ανυπόταχτες οι γραφειοκρατικές μέριμνες πιστοί υπηρέτες στο πλευρό τους, που ισοπεδώνουν τα πάντα. Η αναγνώριση όμως της προσφοράς των ανθρώπων της Φουρνής, η θυσία της πολύτιμης ζωής τους πάνω στο βωμό της ελευθερίας από τους κάθε λογής τυραννίσκους, είναι ορόσημο της τοπικής μας ιστορίας, δείκτες που δείχνουν προς ποιες κατευθύνσεις πρέπει να πορευόμαστε. «Όταν ο Ιησούς του Ναυή πέρασε τους Ισραηλίτες κατά θαυματουργικό τρόπο τον Ιορδάνη και μπήκε στη γη της επαγγελίας, ο Κύριος διέταξε να στήσουν 12 λίθους, όσες και οι φυλές του Ισραήλ, για να διατηρείται ζωηρή η ανάμνηση αυτού του γεγονότος, όπου φάνηκε για μια ακόμα φορά η θεία πρόνοια σε αυτούς».

Βλέπουμε από το κείμενο αυτό πως είναι επιβεβλημένη η αναγνώριση των διαφόρων γεγονότων από όλους -το θέλει και ο Θεός-, να μαθαίνουν οι νεότεροι για την τοπική μας ιστορία και να αναζωογονούν τη μνήμη τους για το ένδοξο παρελθόν αυτού του τόπου, στήνοντας μνημεία και αναμνηστικές στήλες για τους ανθρώπους που ωφέλησαν τον τόπο, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, εκδίδοντας βιβλία, κάνοντας διαλέξεις και ομιλίες, όπου θα παριστάνουμε ζωηρά τις ιστορικές στιγμές της φουρνιώτικης περιοχής. Ως ένα σημείο τα καταφέραμε. Στήσαμε προτομή στον περίβολο του Δημοτικού Σχολείου Κάτω Χωριού, της Σοφίας Μαυροειδή-Παπαδάκη, για την προσφορά της στα γράμματα και έγιναν από τον συγγραφέα του παρόντος δύο ομιλίες τον Αύγουστο του 2009 και 2011 αντίστοιχα με θέματα α) ο Θρησκευτικός χαρακτήρας της βυζαντινής και μεταβυζαντινής τέχνης του τ. Δ. Φουρνής και β) στα 100 χρόνια του ιερού Ναού της Αγίας Τριάδος Φουρνής. Ανάλογα θέματα που αφορούν την ιστορία της Φουρνής σε όλα σχεδόν τα επίπεδα παρουσιάζονται κατά καιρούς στην εφημερίδα του Συλλόγου Φουρνιωτών και Φίλων της Φουρνής Κρήτης τα «Φουρνιώτικα Νέα». Απομένουν όμως και άλλες προτομές που πρέπει να τοποθετηθούν στο εικονοστάσι της φουρνιώτικης ιστορίας. Για να γιορτάζει και να ευφραίνεται η Φουρνή, αναπέμποντας τις προσευχές της για να δοξολογείται ο Θεός, για να μνημονεύονται με ευγνωμοσύνη οι ήρωες της, για να ευφραίνεται ο λαός της, να χαιρόνται φίλοι και εχθροί.

Έτσι λοιπόν και τούτη τη φορά η Φουρνή ευγνωμονούσα, έστησε προτομή, του οπλαρχηγού Κων/νου Μπέμπελη, σε περίοπτο θέση, δίπλα στην μεγάλη ιστορική στέρα «Κεραυνιάννα», που φέρει το όνομα - ΠΑΡΚΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΠΕΜΠΕΛΗ-, με πρωτοβουλία και προσωπική μέριμνα του μακαριστού Εμμ. Γ. Φαλκωνάκη, διεσγόνου του οπλαρχηγού. Υπάρχουν όμως άλλοι δύο φουρνιώτες οπλαρχηγοί, οι οποίοι έκαναν την εμφάνισή τους στα ιστορικά δρώμενα του τόπου, πριν και μετά από τον Κων/νο Μπέμπελη. Αυτοί είναι ο Μιχαήλ Μαγουλάκης και ο Μιχαήλ Γραμματικάκης, των οποίων οι προτομές πρέπει να τακτοποιηθούν στο ίδιο μέρος του πάρκου, των οπλαρχηγών της Φουρνής, για να τελέφωμε έτσι το χρέος μας προς την ιερή μνήμη των ανθρώπων αυτών. Επίσης σε ξεχωριστή μαρμαρόπλακα να χαραχόμε τα ονόματα των παλληκάρων της Φουρνής που πλαισίωσαν τους καπεταναίους. Πιστεύω ότι κανείς από αυτά τα παλληκάρια ούτε περισεψαν, ούτε λιγώστεψαν στον δύσκολο αγώνα και πως όλοι τους πολέμησαν τον αιώνιο εχθρό των ιερών και οσίων της φυλής. Ελπίζω στο μέλλον να λυθεί αυτό το πρόβλημα με τη συμμετοχή των συγγενών αυτών των οπλαρχηγών, Μαγουλάκη και Γραμματικάκη. Το επιβάλλει η ιστορία του τόπου, οι μέρες που ζούμε, το θέλει η Φουρνή. Ας πάμε κόντρα στις συνθήκες της σύγχρονης κοινωνίας, που έχουμε δημιουργήσει και που μας τυραννά αφόρητα.

Σαμαριά: Το φαράγγι του αιγάρου και του ανθρώπου

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 4η σελ.

ίδιος επισημαίνει ότι με τον τρόπο που γίνεται η επίσκεψη στο φαράγγι (διάσχισή του ανά ομάδες σε μια προκαθορισμένη διαδρομή, από την οποία κάποιος δεν μπορεί να παρεκκλίνει) δεν υπάρχει διάχυση του κόσμου και κατά συνέπεια δεν υπάρχει ουσιαστική επίπτωση.

Η έκθεση θα φιλοξενηθεί στο Κέντρο Πληροφόρησης του Εθνικού Δρυμού Σαμαριάς, στη θέση Ξυλόσκαλο, έως και την Πέμπτη 20 Οκτωβρίου 2022. Η είσοδος είναι ελεύθερη.

Στοιχεία για το φαράγγι της Σαμαριάς (από τη Βικιπαίδεια)

Το φαράγγι της Σαμαριάς έχει δύο φυσικές εισόδους. Η βόρεια είσοδος (42 χιλιόμετρα από τα Χανιά) στο οροπέδιο Ομαλός και σε υψόμετρο 1.227 μέτρα, οφείλει το όνομα Ξυλόσκαλο στην κατασκευή από κορμούς που παλαιότερα χρησιμοποιούσαν για την αρχική απότομη κάθοδο. Πλέον, αυτή διευκολύνεται από βαθμωτές πέτρινες πλάκες στο επικλινές έδαφος και προστατευτικό σπηθαίο. Το φαράγγι απολύγει νότια σε εκτεταμένη ξηρή κοιλάδα περίπου στο επίπεδο της θάλασσας, πριν από το παράλιο σφακιανό χωριό Αγία Ρούμελη. Η διαδρομή μέσω του βασικού μονοπατιού είναι σχεδόν 13 χιλιόμετρα έως τη νότια είσοδο και 16,7 έως την ακτή. Στις επιβλητικές Πόρτες (ή Σιδερόπορτες) απαντάται το στενότερο σημείο του φαραγγιού με πλάτος 3 μέτρων, εκεί όπου το ύψος των τοιχωμάτων υπερβαίνει τα 100 μέτρα, σχετικά κο-

ντά ανέρχεται στα 300 και μακρύτερα στα 700 μέτρα. Το πέρασμα θεωρείται το εντυπωσιακότερο στοιχείο της διαδρομής, επικίνδυνο όμως τις πρώτες πρωινές και βραδινές ώρες το καλοκαίρι (και όλες τον χειμώνα) εξαιτίας των κατολισθήσεων λόγω απότομων μεταβολών θερμοκρασίας και της διέλευσης κρι-κρι στα βράχια προς εξεύρεση τροφής. Οριοθετεί για την πορεία από το Ξυλόσκαλο το τέρμα του γεωλογικού φαινομένου και συχνά το ρυάκι που διατρέχει το φαράγγι καλύπτει όλο το πλάτος της διόδου.

Εθνικός Δρυμός ανακηρύχθηκε το 1962, όντας ένας από τους, χρονικά, πρώτους Εθνικούς Δρυμούς στη χώρα. Το 2008, ο πυρήνας του καταλάμβανε έκταση 48.480 στρεμμάτων, με κυρίαρχο στοιχείο το ίδιο το φαράγγι. Φιλοξενεί πολλά ενδημικά είδη ποσειδών και ζώων, το πλέον γνωστό από τα οποία είναι ο κρητικός αίγαγρος, γνωστός ως κρι-κρι ή στα κρητικά «αγρίμ». Από το 1981 έχει ενταχθεί στο Παγκόσμιο Δίκτυο Αποθεμάτων Βιόσφαιρας (MAB: Man & Biosphere) της UNESCO με σκοπό την ανάδειξη και προστασία πολύτιμων τόπων για τον άνθρωπο και την υπόλοιπη βιόσφαιρα.

[Το κείμενο, σε προσαρμογή από τον Δημ. Χατζηδάκη, βασίστηκε σε στοιχεία από τη διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια βικιπαίδεια και σε σχετικό δημοσίευμα του Γ. Λιάλιου στην εφημερίδα «Καθημερινή»:

(https://www.kathimerini.gr/culture/562042486/sa- maria-to-faraggi-toy-aigagroy-kai-toy-anthropoy/)

Εδώ Φουρνή...

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 1η σελ.

Αυτό δείχνει την ποιότητα των εκδηλώσεων και το ενδιαφέρον των ανθρώπων για την πραγματοποίηση τέτοιων εκδηλώσεων, πράγμα το οποίο παρακινεί τους διοργανωτές για την λήψη τέτοιων πρωτοβουλιών. Αναφέρουμε παρακάτω τις εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά χρονολογική σειρά.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ «Η ΦΟΥΡΝΗ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ»

Στις 12 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε η προβολή της ταινίας - ντοκιμαντέρ «Η ΦΟΥΡΝΗ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ». Την προβολή διοργάνωσε ο Πολιτιστικός Σύλλογος της Φουρνής «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ» στον προαύλιο χώρο του Δημοτικού Σχολείου. Την ταινία παρακολούθησε πολύς κόσμος γεμίζοντας τον περίβολο του Σχολείου.

Την προβολή της ταινίας προλόγισε ο πρόεδρος του Συλλόγου Νίκος Φουντουλάκης, καλωσορίζοντας τους παρευρισκόμενους και ευχαριστώντας τον σκηνοθέτη και δημιουργό της ταινίας κ. Θανάση Ταταυλάδη. Ανέφερε ότι ο Θανάσης Ταταυλάδης δημιούργησε την ταινία ανιδιοτελώς, με μόνο κίνητρο την αγάπη του για τον τόπο και τους δεσμούς του με αυτόν. Μάλιστα λέει ότι ιώθει την Φουρνή δεύτερη πατρίδα του. Η προβολή της ταινίας άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις. Η ταινία είναι αφιερωμένη στη Φουρνή. Αποτελεί μια ιστορική διαδρομή στο παραδοσιακό χωριό της Φουρνής και στις παραδόσεις του, που συνεχίζονται να τηρούνται αδιάκοπα ως σήμερα. Θύμισες, εικόνες, σκέψεις, αλλά και μια νοσταλγική διάθεση από τις παραδόσεις και την τοπική ιστορία ξεπρόβαλαν μέσα από την προβολή της ταινίας. Αφηγητές στην ταινία ήταν οι δημοφιλείς ηθοποιοί Ανδρέας Κωνσταντίνου και Χριστίνα Χειλά-Φαμέλη, που με την βοήθεια των κειμένων από βιβλία ανθρώπων του τόπου αποκαλύπτονται οι ομορφιές και οι παραδόσεις του. Η ταινία έχει αποτυπωθεί σε D.V.D. και όποιος επιθυμεί μπορεί να την προμηθευτεί από τον Πολιτιστικό Σύλλογο.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΡΙΝΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΦΟΥΡΝΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΤΗΣ ΦΟΥΡΝΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Το Σάββατο 13 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε η κεντρική πανηγυρική εκδήλωση του φουρνιώτικου Αύγουστου, του Συλλόγου Φουρνιωτών και Φίλων της Φουρνής Κρήτης. Η εκδήλωση έλαβε χώρα στον αύλειο χώρο του Δημοτικού Σχολείου Φουρνής. Περιελάμβανε ομιλία με θέμα «Πρόληψη και υγεία - μια σχέση αγάπης». Κεντρική ομιλήτρια της εκδήλωσης η κα Αικατερίνη Ανδριανάκη, Ακτινολόγος, Επιστημονική Διευθύντρια του Διαγνωστικού Κέντρου Ηρόδοτος. Την ομιλία παρακολούθησε πλήθος κόσμου και στο τέλος ακολούθησε μικρή δεξίωση.

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

Την Κυριακή 14 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε και φέτος η καθιερωμένη καλοκαιρινή αιμοδοσία από τον Πολιτιστικό Σύλλογο του χωριού μας «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ». Την αιμοδοσία επιμελήθηκε, όπως πάντα, ο γιατρός Γιώργος Κατρινάκης, τον οποίο και ευχαριστούμε. Η συμμετοχή θα μπορούσε να ήταν μεγαλύτερη, αν η νεολαία που είχε έλθει στο χωριό αυτές τις ημέρες, έδινε περισσότερη σημασία στην αξία αυτής της κοινωνικής ενέργειας.

ΚΡΗΤΙΚΟ ΠΑΡΑΛΟΣΙΑΚΟ ΓΑΕΝΤΙ ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΒΟΛΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Μετά τα δύο χρόνια της απαγόρευσης των μαζικών εκδηλώσεων, λόγω του κορωνοϊού, πραγματοποιήθηκε φέτος η καθιερωμένη ετήσια χοροεπεριόδη από τον Πολιτιστικό Σύλλογο «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ».

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στον αύλειο χώρο του Δημοτικού Σχολείου στις 17 του Αυγούστου, όπως είναι καθιερωμένο κάθε χρόνο. Πλήθος κόσμου, Φουρνιώτες, αλλά και από άλλα μέρη, ανταποκρίθηκαν στην

πρόσκληση του Συλλόγου και διασκέδασαν μέχρι τις πρωινές ώρες. Το μουσικό συγκρότημα των Νικόλα Καρατζή και Νίκου Τζουλιανιάκη ξεσήκωνε τον κόσμο καθόλη την διάρκεια της βραδιάς, με την πίστα να είναι πάντα γεμάτη από χορευτές και ιδίως νέους, που κρατούσαν το κέφι και την διασκέδαση στο αποκορύφωμά τους. Στην αρχή της εκδήλωσης τον κόσμο καλωσόρισε ο πρόεδρος του Συλλόγου Νίκος Φουντουλάκης, ευχόμενος σε όλους καλή διασκέδαση. Το κέφι που επικράτησε στη συνέχεια ήταν ανεπανάληπτο. Τα φαγητά ήταν πλούσια και γευστικότητα και η εξυπηρέτηση πολλή καλή. Όλοι έφευγαν ευχαριστημένοι από αυτή την όμορφη βραδιά ευχόμενοι και του χρόνου.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Στις 21 Αυγούστου στο προαύλιο του Δημοτικού Σχολείου Φουρνής, πραγματοποιήθηκε εκδήλωση, αφιέρωμα στα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση του 1821. Ομιλητής στην εκδήλωση ο π. Μιχάλης Πατεράκης με θέμα «ΣΤΙΣ ΜΕΓΑΛΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ». Την εκδήλωση προλόγισε και παρουσίασε τον ομιλητή με ένα πλούσιο βιογραφικό του σημείωμα, ο πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Νίκος Φουντουλάκης. Ανέφερε ότι το θέμα που θα μας απασχολήσει είναι γνωστό σε όλους, που εμείς λόγω της πανδημίας το καθυστέρησαμε για δύο χρόνια. Είναι το μεγάλο γεγονός της επανάστασης του 21, που ορθώνεται πέρα απ' όλα ως μέγεθος πνευματικό, που σαν πολύτιμη περιουσία μεταδίδεται από γενιά σε γενιά. Δυο χρόνια τώρα τιμώντας την επέτειο των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση, ζήσαμε ξανά την απάντηση, πώς μπόρεσαν, πώς νίκησαν οι λίγοι, πώς άντεξαν στην πολύχρονη βαριά δουλειά και αναστήθηκαν. Ο πόλεμος τους ήταν εθνικός πόλεμος, ιερός, του οποίου η μόνη αιτία ήταν η ανάκτηση των δικαίων, της ελευθερίας όλων, της ιδιοκτησίας και της τιμής.

Στη συνέχεια τον λόγο πήρε ο ομιλητής της βραδιάς π. Μιχαήλ Πατεράκης, ο οποίος εξήρε τα γεγονότα της επανάστασης αναφέροντας μεταξύ των άλλων: Μέσα στις σκληρές και απάνθρωπες συνθήκες σκλαβιάς, όπως ήταν φυσικό, η μικρή τότε Ελλάδα και το νησί της Κρήτης αφανίστηκαν απ' όλες τις απόψεις μέσα στο σκοτάδι της πιο στυγνής τυραννίας που γνώρισε ο τόπος, τρομακτική, τραγική και απαίσια. Εκπατρισμός, εξολατισμός, εμπόριο λευκής σάρκας, φόννοι, επιδημίες, βιασμοί και άλλες πολλές και διάφορες αιτίες αποδεκάτισαν το λαό.

Όμως από τον Δούναβη μέχρι το Αιγαίο, την Κρήτη και την Κύπρο, μέσα σ' όλα τα χρόνια της σκλαβιάς, στέκουν όρθιοι, απρόμητοι, καρτερικοί και φοβεροί στα μάτια των εχθρών οι επαναστάτες. Ευρηματικοί, παρατολμοί, λεοντόκαρδοι, σηκώνουν το σπαθί να υπερασπιστούν την τιμή και την ελευθερία του γένους. Στο σύνταγμα της Επιδαύρου, στη διακήρυξη τους δήλωναν ότι η επανάστασή τους ήταν εθνική, όχι δημαγωγική, δηλ. αντιπαραστάσαν στο κύμα των επαναστάσεων της Ευρώπης.

Ο ύψιστος Θεός μας βοήθησε καίτοι όχι ικανά προετοιμασμένοι σε αυτό το μεγάλο επιχείρημα. Τα όπλα μας εφάνησαν πολλαχού νικηφόρα. Στη συνέχεια ο ομιλητής αναφέρθηκε για τον αγώνα του κρητικού λαού. Θέριψαν οι λαβωμένες και περήφανες καρδιές για λευτεριά, επεσήμανε, για να δοθεί ένα τέλος στο δράμα αυτό της σκλαβιάς. Και είχαν ένα μόνο όπλο, τον πόθο και την πίστη για την λευτεριά. Από τα Χανιά μέχρι τη Σήπεια βράζει η Κρήτη.

Στεριώνει η επανάσταση και εδραιώνεται με τους καπεταναίους και τα παλληκάρια των Επαναστάσεων πολλές και η λευτεριά ριζώνει στο αίμα και στα κορμά των παλληκάρων. Η εκδίωξη των Οθωμανών από την Κρήτη, -γράφει ο ιστορικός-, ήταν αποτέλεσμα μακροχρόνιων αγώνων και θυσιών του κρητικού λαού, που εξεβίασε και ανάγκασε την ευρωπαϊκή διπλωματία να μεταστραφεί υπέρ αυτού αποκλύπτοντας στις δικές αξιώσεις για την απελευθέρωση από την τυραννία.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 8η σελ.

Φουρνιώτικος Αύγουστος 2022

☞ ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 1η σελ.

Κατόπιν, η Πρόεδρος έδωσε τον λόγο στον Αντιπρόεδρο του Συλλόγου μας καθηγητή **Κωνσταντίνο Δεμέτζο**, ο οποίος χαιρέτησε με τη σειρά του το κοινό, παρουσίασε την ομιλήτρια, και πραγματοποίησε μια σύντομη εισαγωγή στο θέμα της εκδήλωσης.

Τον λόγο έλαβε η ομιλήτρια κα **Αικατερίνη Ανδριανάκη**, η οποία με διαυγή, καθαρό και κατανοητό λόγο, εξάντλησε το θέμα της πρόληψης στην υγεία μας, εξήρε την σημασία της στην διατήρησή της υγείας, καθότι σε περίπτωση ασθένειας η ίασις και ευκολότερη είναι και έχει πολύ περισσότερες πιθανότητες να είναι οριστική, μας παρακίνησε να μην την αμελούμε, τόνισε ότι η πρόληψη στην υγεία μας είναι μια πράξη αγάπης προς τον εαυτό μας, και κατέληξε με τις παραινήσεις:

Η ομιλήτρια κα Αικατερίνη Ανδριανάκη

Δεν ξεχνάμε τον ετήσιο προληπτικό απεικονιστικό έλεγχο ανάλογα με την ηλικία.

Μαθαίνουμε να μας αγαπάμε. Να μας προστατεύουμε.

Γνωρίζουμε τον εαυτό μας, κάθε πτυχή της προσωπικότητάς μας, αφορμαζόμαστε τις ανάγκες και τα θέλω μας.

Μεριμνάμε για την υγεία μας. Ψυχική, σωματική και πνευματική.

Η υγεία είναι ένα ισόπλευρο τρίγωνο που δομείται από την ψυχή, το σώμα και το πνεύμα μας.

Όταν οι πλευρές του τριγώνου είναι ισορροπημένες, σε αρμονία, είμαστε υγιείς. Αν μια πλευρά νοσεί, δεν έχουμε υγεία ούτε και ευημερία.

Δεν αμελούμε τις ιατρικές μας εξετάσεις ή το ραντεβού με κάποιον ειδικό ψυχικής υγείας εάν το έχουμε ανάγκη.

Ολόκληρη η ομιλία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Συλλόγου μας www.sfff.gr.

Η συμμετοχή του κοινού ήταν πολυπληθής, η προσοχή του εντυπωσιακή, η συζήτηση που ακολούθησε πολύ ενδιαφέρουσα. Ευχαριστούμε τον κόσμο που μας τίμησε, ευχαριστούμε τους ιερείς, την Πρόεδρο της Τοπικής Κοινότητας κα **Άννα Τσαγκαράκη**, τους καθηγητές Πανεπιστημίων, τους Προέδρους Πολιτιστικών Συλλόγων για την παρουσία τους. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα, την κυρία **Δέσποινα Καρνιαδάκη** Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου Αγίου Νικολάου και τον κ. **Χάρη Αλεξάκη** Αντιδήμαρχο Αγίου Νικολάου και Πρόεδρο του Π.Α.Ο.Δ.Α.Ν. που μας τίμησαν με την παρουσία τους.

Ευχαριστούμε θερμά τον **Πολιτιστικό Αθλητικό Οργανισμό Δήμου Αγίου Νικολάου** για την έναρξη της εκδήλωσης στο ΜΙΡΑΜΠΕΛΟ 2022 και την προβολή της στα ΜΜΕ καθώς και την χορηγία του που κάλυψε τα οπτικοακουστικά.

Η εκδήλωση έκλεισε με μια μικρή δεξίωση που επιμελήθηκε με μεγάλη ομολογουμένως επιτυχία η εταιρεία των **Πάρη-Γιώργου Νικολαΐδη** από τη Νεάπολη.

Και του χρόνου με υγεία!

Ρένα Κανιτάκη-Γιαννοπούλου

Εδώ Φουρνή...

☞ ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 7η σελ.

➔ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΦΟΥΡΝΗΣ «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ»

Μετά το πέρας των Πολιτιστικών Εκδηλώσεων του καλοκαιριού από τον Πολιτιστικό Σύλλογο της Φουρνής «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ» θέλουμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας σε όλους εκείνους, που με κάθε τρόπο, συνετέλεσαν στην επιτυχή πραγματοποίηση όλων αυτών των εκδηλώσεων. Πρώτα από όλους ευχαριστούμε τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου μας, που υπερέβησαν εαυτούς, αφήνοντας τις δουλειές τους, όταν χρειαζόταν, για να οργανώσουμε και να προετοιμάσουμε τις εκδηλώσεις. Αξίζει να αναφέρουμε τα ονόματα τους: Αργύρης Κωστάκης αντιπρόεδρος, Ευαγγελία Κωστάκη ταμίας, Ελένη Κωστάκη γραμματέας και μέλη Ευγενία Χριστοδούλου-Παυλίδου, Σπύρος Ταμπούρατζης και Μανώλης Φιορέτζης. Επίσης ευχαριστούμε και όσους άλλους Φουρνιώτες μας βοήθησαν. Θερμές ευχαριστίες στον Σκηνοθέτη Θανάση Ταταυλάλη, ο οποίος πραγματοποίησε αφιλοκερδώς, με μόνο κριτήριο την αγάπη του για τη Φουρνή, την ταινία «Η ΦΟΥΡΝΗ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ», που προβλήθηκε στις 12 Αυγούστου αποσπώντας τα καλύτερα σχόλια. Ευχαριστούμε τον φουρνιώτη γιατρό Γιώργο Κατρινάκη, ο οποίος επιμελήθηκε και αυτή τη φορά, όπως πάντα, την αιμοδοσία που οργανώνει ο Σύλλογός μας. Ευχαριστούμε επίσης τους ομιλητές στις διάφορες εκδηλώσεις και ιδιαίτερα τον Παπά Μιχάλη Πατερράκη, κύριο ομιλητή στην εκδήλωση αφιέρωμα στα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση με θέμα ομιλίας «οι μεγάλες στιγμές του έθνους».

Στο κρητικό παραδοσιακό γλέντι που πραγματοποιήθηκε στις 17 Αυγούστου στον περίβολο του Σχολείου ευχαριστούμε τον κόσμο που μας τίμησε με την παρουσία του και κατέκλυσε τον προαύλιο χώρο του Σχολείου. Ιδιαίτερη τιμή για μας η παρουσία του Υπουργού Γιάννη Πλακιάκη, τον οποίο ευχαριστούμε για την τιμή που μας έκανε, καθώς και τους δύο αντιδημάρχους, Χάρη Αλεξάκη και Κων/νο Καστελλιανάκη. Ευχαριστούμε τους επαγγελματίες της περιοχής Φουρνής, Νεάπολης και Αγίου Νικολάου, που είναι πολλοί και δεν μπορούμε να τους αναφέρουμε αναλυτικά, οι οποίοι μας έδωσαν δώρα για την λαχειοφόρο αγορά που πραγματοποιήσαμε στο γλέντι (τα ονόματα τους αναφέρονταν στην κατάσταση της λαχειοφόρου αγοράς που μοιράστηκε). Θερμές ευχαριστίες στην εφημερίδα ΑΝΑΤΟΛΗ, η οποία πάντα αφιλοκερδώς προβάλλει το έργο μας, με προθυμία και ανιδιοτέλεια και στον Π.Α.Ο.Δ.Α.Ν. που μας βοήθει υλικά για την πραγματοποίηση των εκδηλώσεων. Ευχαριστούμε τον λογιστή του Συλλόγου μας κ. Γιάννη Βουκουκάρη, ο οποίος διεκπεραιώνει αφιλοκερδώς όλες τις λογιστικές υποχρεώσεις του Συλλόγου μας.

Τέλος ευχαριστούμε όλους εσάς που μας συμπαραστέκεστε στο έργο μας και συμμετέχετε στις εκδηλώσεις μας, τιμώντας μας με την παρουσία σας.

➔ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ «Η ΚΥΡΑΦΟΛΙΤΣΣΑ»

Την Κυριακή 14 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε τακτική Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού στο Ελαιουργείο του Συνεταιρισμού. Τα θέματα τα οποία απασχόλησαν την Συνέλευση ήταν τα παρακάτω:

- Α) Απολογισμός πεπραγμένων περιόδου 2021 - Συζήτηση.
- Β) Οικονομικά αποτελέσματα περιόδου 2021.
- Γ) Έγκριση πεπραγμένων και απολογισμού - ισολογισμού 2021.
- Δ) Προϋπολογισμός έτους 2023. Έγκριση.
- Ε) Ορισμός ειδικού ελεγκτή διαχείρισης 2022.
- ΣΤ) Προτάσεις - Ανακοινώσεις - Ενημερώσεις.

Δυστυχώς και σε αυτή τη συνέλευση η προσέλευση των μελών του Συνεταιρισμού ήταν πολύ μικρή, αν και τα θέματα που απασχολούν το Συνεταιρισμό είναι ζωτικά για την επιβίωσή του. Έγινε έγκριση των πεπραγμένων του απολογισμού και των ισολογισμών. Εκείνο όμως που τέθηκε επιτακτικά είναι η στήριξη του Συνεταιρισμού και η διαδοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο, ιδίως στην θέση του προέδρου διότι ο τωρινός πρό-

Από την ετήσια χοροεσπερίδα του Πολιτιστικού Συλλόγου «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ»

Από την εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο προαύλιο του Δημοτικού Σχολείου Φουρνής, πραγματοποιήθηκε εκδήλωση, αφιέρωμα στα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση του 1821.

δος κ. Δημήτριος Μαστοράκης, ο οποίος έχει προσφέρει πολλά στον Συνεταιρισμό, σκέφτεται να αποσυρθεί λόγω και της ηλικίας του. Πρέπει να καταλάβουμε όλοι ότι η ύπαρξη του Συνεταιρισμού στον τόπο μας είναι προς το συμφέρον όλων μας, διότι σε αντίθετη περίπτωση η ταλαιπωρία και το κόστος θα είναι πολυπλάσια.

➔ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ»

Την Κυριακή 4 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση του Πολιτιστικού Συλλόγου της Φουρνής «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ». Τα θέματα της συνέλευσης ήταν 1) Απολογισμός πεπραγμένων περιόδου 2020 - 2022 2) Οικονομικός απολογισμός 3) Προτάσεις - Ανακοινώσεις - Ενημερώσεις και 4) λόγω λήξεως της τριετούς θητείας του διοικητικού συμβουλίου, εκλογές για την ανάδειξη νέου διοικητικού συμβουλίου. Απολογισμό των πεπραγμένων έκανε ο πρόεδρος του Δ.Σ. Νίκος Φουντουλάκης και οικονομικό απολογισμό η ταμίας του Συλλόγου Ευαγγελία Κωστάκη. Ακολούθησε συζήτηση και προτάσεις επί διαφόρων θεμάτων. Στη συνέχεια ακολούθησε η διαδικασία της πραγματοποίησης των εκλογών. Από την ψηφοφορία που έγινε πλειοψηφία υπέρ των παρακάτω επτά, οι οποίοι εκλέγονται στο νέο διοικητικό συμβούλιο και οι οποίοι σε συνεδρίαση οργανώθηκαν σε σώμα ως εξής: Πρόεδρος Νικόλαος Φουντουλάκης, Αντιπρόεδρος Ανάργυρος Κωστάκης, Γραμματέας Ευγενία Χριστοδούλου - Παυλίδου, Ταμίας Ευαγγελία Κωστάκη, και Μέλη Εμμ. Χειράκης, Ελένη Κωστάκη, Εμμ. Φιορέτζης, Αναπληρωματικά μέλη εκλέχτηκαν, Σπύρος Ταμπούρατζης και Χρήστος Βούρος. Για την εξελεγκτική επιτροπή εκλέχτηκαν οι Χαράλαμπος Φανουριάκης, Εμμ. Ζερβογιάννης και Γεώργιος Τσιχλής.

ΒΟΑΚ: Υπεγράφη η σύμβαση για το πρώτο τμήμα Νεάπολη - Άγιος Νικόλαος

Υπεγράφη στις 5 Ιουνίου 2022, παρουσία του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, κ. Κώστα Καραμανλή και του Υφυπουργού Υποδομών, κ. Γιώργου Καραγιάννη, η σύμβαση για το πρώτο τμήμα του ΒΟΑΚ (Νεάπολη-Άγιος Νικόλαος).

Τη σύμβαση υπέγραψαν ο διευθυντής της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων, κ. Δημήτριος Αναγνώπουλος και ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της αναδόχου εταιρείας ΑΚΤΩΡ, κ. Χρήστος Παπαγιωτόπουλος.

Το τμήμα Νεάπολη - Άγιος Νικόλαος του ΒΟΑΚ θα κατασκευαστεί ως δημόσιο έργο. Έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων 2021 και ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 169 εκατομμύρια ευρώ.

Αναμένεται άμεσα να σπθθούν τα πρώτα εργοτάξια και να ξεκινήσουν οι κατασκευαστικές εργασίες.